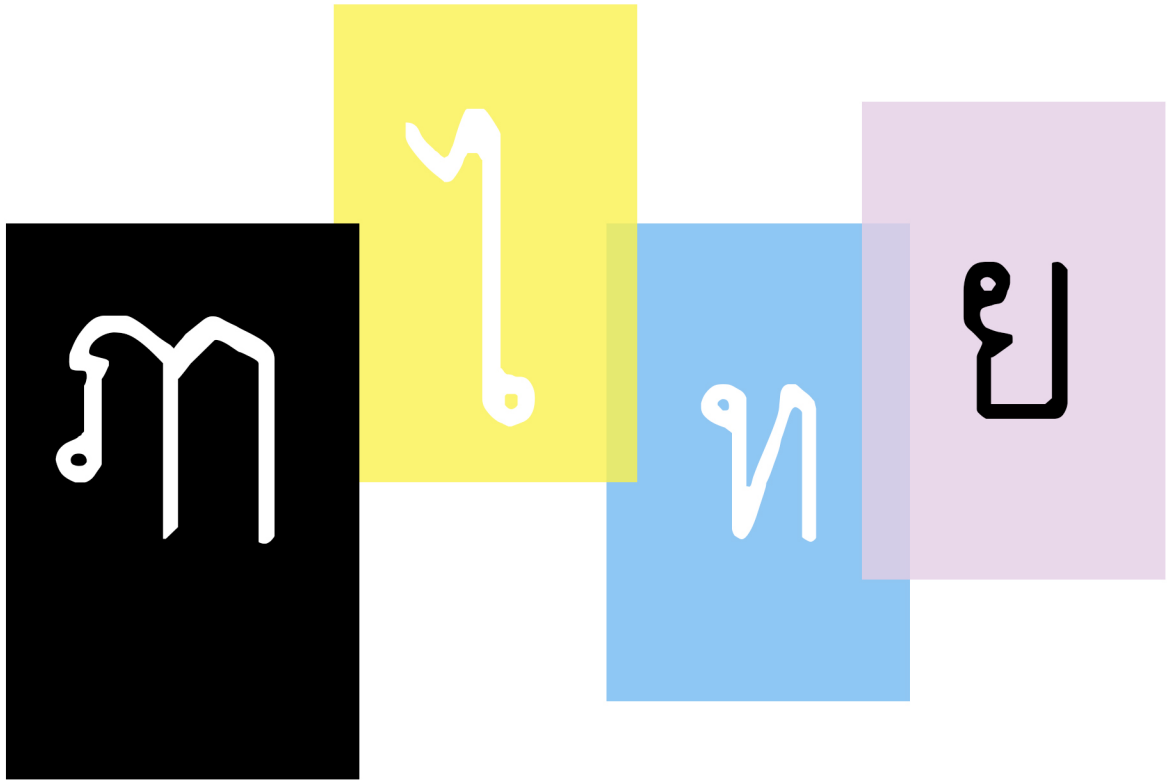

จุลสาร

ก ำ ไ ท ย

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม) ปี 2562

จุลสารสาขาวิชาภาษาไทย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท

คำว่า **ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท** เป็นคำราชาศัพท์ที่ได้ยินกันมามาก แต่น้อยคนที่เข้าใจความหมายที่แท้จริง บางคนคิดว่า คำว่าใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท แปลตรง ๆ ตัวว่า ใต้ฝ่าเท้า หมายถึง **ประชาชนผู้จงรักภักดี** แต่ในความเป็นจริงคำว่า ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท หรือใต้ฝ่าพระบาท ไม่ได้หมายถึงประชาชนที่เป็นผู้พูด แต่หมายถึงเจ้านายระดับสูงตั้งแต่ชั้นหม่อมเจ้า พระองค์เจ้าขึ้นไปจนถึงพระมหากษัตริย์ตามพระอิสริยยศของแต่ละพระองค์ต่างหาก

คำว่าฝ่าพระบาท หรือใต้ฝ่าพระบาทหรือใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท จึงเป็นสรรพนามบุรุษที่ 2 ส่วนประชาชนอย่างเรา เราจะใช้คำว่า **ข้าพระพุทธเจ้า**หรือ**เกล้ากระหม่อม**แทนผู้พูดที่เป็นชาย และ**เกล้ากระหม่อมฉัน** แทนผู้พูดที่เป็นหญิงเวลาพูดถึงเจ้านายเชื้อพระวงศ์ชั้นสูง ต่อมาก็พูดสั้น ๆ เป็น **หม่อมฉัน** ส่วนคำว่าเกล้ากระหม่อมก็แปลว่า ผมบนหัวของเรา ซึ่งต่อมาสรรพนามบุรุษที่ 1 ของผู้ชายจึงใช้คำว่า **ผม** แทนตัวเองเวลาพูดกับคนอื่น ๆ อย่างสุภาพ คนไทยนับถือพระพุทธศาสนาเป็นที่เคารพสักการะสูงสุด พระพุทธเจ้าผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐยิ่งกว่าผู้ใดในโลกเป็นผู้ที่พุทธศาสนิกชนบูชาและเทิดทูนยกย่องสูงสุด พุทธศาสนิกชนจึงเรียกตัวเองว่าเป็น **ข้าของพระพุทธเจ้า** เมื่อต้องการแสดงการยกย่องพระเจ้าแผ่นดินจึงนำคำว่า **ข้าพุทธเจ้า**มาใช้เป็นคำสรรพนามแทนตัวเอง

เมื่อพูดกับพระเจ้าแผ่นดิน คำว่า ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทมีที่มาจากข้อสันนิษฐาน 2 ข้อ

สันนิษฐานที่ 1 จะเห็นได้ว่า เราจะเรียกแทนตัวเองด้วยของที่สูงสุดในร่างกายของเราก็คือ ผมหรือกระผม ในเวลาที่เราคู่กับผู้ที่ใหญ่กว่าหรือมียศบรรดาศักดิ์ที่สูงกว่าเรานั้นถือเป็นการที่เราอ่อนน้อมถ่อมตัวให้เกียรติผู้ใหญ่นั้น ๆ ซึ่งวัฒนธรรมนี้มาจากคติที่ว่า ไม่ยกตนเสมอท่าน เมื่อเราควรเคารพให้เกียรติผู้ใหญ่เราจึงไม่ควรเรียกชื่อของท่านต่อหน้าท่านโดยตรง แต่เราจะเรียกสิ่งที่ต่ำที่สุดของผู้ใหญ่แทนซึ่งก็คือ สิ่งที่อยู่ใต้ของเท้าหรือใต้เท้า นั่นเอง ซึ่งคำว่า **ใต้เท้า** จึงใช้กับผู้ใหญ่ที่เป็นสามัญชน ส่วน **ฝ่าพระบาท ใต้ฝ่าพระบาท** ใช้กับเชื้อพระวงศ์ชั้นสูง ส่วน **ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท** ใช้เฉพาะกับพระมหากษัตริย์และพระราชินีเท่านั้น ประชาชนจึงไม่ใช่ผู้ไม่ได้พระบาทของเจ้านายชั้นสูง แต่ผู้คนมักเข้าใจผิด เพราะเห็นว่ามีความ **ปกเกล้าปกกระหม่อม** มาต่อท้าย ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม ขอเดชะ ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท จึงหมายถึงในหลวงและพระราชินี ปกเกล้าปกกระหม่อม หมายถึงคุ้มครองตัวเรา **ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม** จึงแปลความว่า **พระเจ้าแผ่นดินทรงคุ้มครองเรา**

สันนิษฐานที่ 2 ที่มาของคำว่า ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท มาจากเรื่องราวบางตอนในพุทธประวัติ ในสมัยที่พระพุทธเจ้า

เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ตามคำนิมนต์ของพระกาฬทนาย เพื่อทรงโปรดพระประยูรญาติใหม่ ๆ กษัตริย์ที่เป็นพระญาติที่มีอายุมากกว่าได้มีพิธีมานะถือตัว ไม่ยอมเข้ามาเฝ้าใกล้ ๆ ไม่ยอมแสดงคารวะพระผู้มีพระภาคเจ้า เพราะถือว่าพระพุทธเจ้าอายุอ่อนกว่า กลับให้พระราชกุมารผู้เยาว์วัยมานั่งข้างหน้าพระพุทธเจ้าต้องการทรมานพระประยูรญาติให้คลายมานะทีละทีละทรงกระทำกนิหารลอยอยู่เหนือศีรษะของพระประยูรญาติผลลออกจาก**ธุลีพระบาทใต้โปรยปรายตกลงยังพระเศียรของพระประยูรญาติพระเจ้าสุทโธทนะ** พระพุทธบิดาเห็นดังนั้น ก็อัศจรรย์ใจ ประณมมือขึ้นถวายนมัสการ แล้วกราบทูลว่า ตอนประสูติวันแรก ก็แสดงปาฏิหาริย์ขึ้นไปสถิตอยู่บนขวาของดาบส พระบิดาก็แสดงความเคารพเป็นครั้งแรกแล้ว ต่อมาระหว่างพิธีแรกนา พระราชกุมารประทับอยู่ใต้ต้นหว่านงามไม้ก็มีไม้เคลื่อนไปตามแนวพระอาทิตย์ แม้เป็นเวลาบ่ายคล้อยแล้ว แต่ทว่ายังคงทอดเงาบังแดด คุ้มครองพระวรกายของเจ้าชายอยู่ดั้งเดิม พระบิดาก็กราบนมัสการเป็นครั้งที่สอง และครั้งนี้ ครั้งที่แสดงปาฏิหาริย์เหาะขึ้นไปลอยอยู่ในอากาศและละอองธุลีพระบาทได้หล่นสู่เศียรเกล้าของเหล่าพระประยูรญาติทั้งหลายพระบิดาก็กราบนมัสการเป็นครั้งที่สาม เรื่องราวจากพระพุทธประวัติตอนนี้ เป็นที่มาของการกราบถวายบังคมทูลหรือการถวายพระฉายาแด่พระราชาดด้วยการยกย่องอย่างสูงว่า **ทรงเป็นผู้ที่มีฝ่าละอองธุลีพระบาท ของพระผู้มีพระภาคเจ้าปกเกล้าปกกระหม่อม เมื่อเรากราบบังคมทูล เราก็บอกแด่แห่งพระมหากษัตริย์ผู้ได้รับฝ่าละอองธุลีพระบาทแห่งพระบรมศาสดาปกเกล้าปกกระหม่อมได้ช่วยคุ้มครองเราด้วยนั่นเอง**

เพราะเพื่อนบ้าน คือกล้องวงจรปิดที่ดีที่สุด คุณว่าจริงมั๊ย ?

เชื่อว่าหลายคนเคยชมโฆษณาของ advice ทางโทรทัศน์ เนื้อหากล่าวถึงพนักงานบริการของร้าน advice ที่ตอบคำถามลูกค้าแบบ “Kuan Tin” ว่า “ทั้งชุด 60 บาท มีปลาดุก สะเดา น้ำพริกหวาน ...หลายๆ...เพราะเพื่อนบ้านคือ กล้องวงจรปิดที่ดีที่สุด” ภายใน 4 สัปดาห์ โฆษณามียอดวิวถึง 6.2 ล้านวิว และยอดแชร์ 29,000 ครั้ง ประเด็นของผมไม่เกี่ยวกับโฆษณาดังกล่าว เพียงคำสรุปของโฆษณาชุดนี้ “กล้องวงจรปิด คือ” มันโดนหูเท่านั้นเอง

เราติดกล้องวงจรปิดเพื่อ?.....(ไม่จำเป็นต้องกล่าวอะไรต่อ เพราะเชื่อว่าทุกคนเติมคำในช่องว่างนี้ได้ไม่ยาก)... แต่ที่แน่ๆ กล้องวงจรปิดเหล่านั้น “เรา” ต่างใช้เพื่อ “จับจ้อง” พฤติกรรมของ “ผู้อื่น” โดยเฉพาะหวัชโหมย และไม่มีใครจะติดตั้งกล้องวงจรปิดไว้เพื่อบันทึกพฤติกรรมของตนเองไว้เปิดดูเวลาว่างจริงหรือไม่?

กล้องวงจรปิดอยู่ที่ใด? ที่บ้าน ที่ทำงาน หรือที่..... ?

มีกล้องวงจรปิดประเภทหนึ่งที่ลงทุน

ไม่มากและทุกคนใช้ในปัจจุบัน กล้องวงจรปิดที่กล่าวถึงนี้มีลักษณะการใช้งานและคุณสมบัติที่ต่างจากกล้องวงจรปิดที่กล่าวมาข้างต้น คือ เป็นกล้องวงจรปิดที่ติดไว้กับตัว และพกติดตัวตลอดเวลา ไม่ว่าจะขึ้นรถลงเรือ ไปเหนือล่องใต้ นอกจากนี้กล้องวงจรปิดดังกล่าวนี้ยังเป็นกล้องที่ติดไว้เพื่อ “ฉายภาพตนเอง” สู่อายตา “คนอื่น” หลายพันหลายหมื่นคน

มีคนหลายร้อยคนกำลังนั่งมอง ภาพ... กำลังสวมกอดร่างชายหนุ่มภายใต้เครื่องแบบ.... ภาพอัปสรราชินีมารายรำกลางสถานบันเทิงอันขึ้นชื่อ ความสามารถทางภาษาในการผรุสวาทผู้อื่นผ่านกล้องวงจรปิดส่วนตัวของเรา เขาจึงเห็นว่าเจ้าของบ้านกำลังเคลื่อนไหวหรือทำการใดอยู่ กล้องวงจรปิดที่ว่านี้ คือ “สื่อออนไลน์” นั่นเอง

ขอสาธก “เฟซบุ๊ก” แทนสื่อออนไลน์ทั้งหมด ทำหน้าที่เป็นกล้องวงจรปิดประจำตัวใครหลายคน เราต่างติดตั้งเอาไว้ เพื่อให้ใคร ๆ ได้เห็นความเคลื่อนไหวของเราให้ผู้ร้ายเห็น ต่างจากกล้องวงจรปิดที่บ้าน ที่ใช้ติดตามพฤติกรรมของผู้ไม่ปรารถนาที่อาจย่างกรายเข้ามา

นอกจากคนร้ายเห็นความเคลื่อนไหวของเจ้าของบ้านแล้ว กล้องวงจรปิดตัวนี้ยังบันทึกพยานหลักฐานที่สำคัญทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อเล่นงานเจ้าของกล้องโดยเฉพาะด้วย นับ “เป็นหลักฐานที่เราสร้างและเพื่อมัดตัวเรา” ที่สำคัญมันจะอยู่ต่อไปอย่างไม่เลือนหายตามกาลเวลาเหมือนคำพูดจา รอเวลาเร็วหรือช้าจะย้อนมาเล่นงานเรา

ที่กล่าวมาข้างต้น เพียงเพื่อจะชวนให้เราพิจารณาอย่างมีสติในการใช้งานสื่อออนไลน์ โดยเฉพาะว่าที่ครูในอนาคต ภาพคำผรุสวาทอันน่าสะพรึงในวันนั้นมาจากคนที่อบรมสั่งสอนเรื่องการพูดจาหน้าชั้นวันนั้น ภาพอัปสรราชินีมารายรำกลางสถานบันเทิงวันนั้นคือคนที่สอนเรื่องความตั้งใจเรียนวันนั้น ภาพการแสดงความรักหนุ่มสาวไม่ซ้าหน้าในวันนั้นคือคนที่สอนเรื่องความรักในวัยเรียนวันนั้น ภาพ.....อีกมากมาย “เมื่อเพื่อนบ้านคือ กล้องวงจรปิดที่ดีที่สุด เฟซบุ๊กจึงเป็นแฟ้มสะสมผลงานที่ดีที่สุดของเราเช่นกัน” บัดนี้ก็พอสมควรแก่เวลา “ไม่พูดมาก เจ็บคอ” เอวังก็มีด้วยประการฉะนี้ แล

จึง เรียบ มา เพื่อ ทราบ

ที่มาภาพ : <https://www.google.co.th>

อำนาจของผู้หญิง ใน จีนลายหงส์

ผ้าทอมีความเกี่ยวข้องกับผู้หญิงอย่างลึกซึ้ง ไม่ใช่เพียงถูกทอหรือตัดเย็บขึ้นมาเพื่อความสวยงามเท่านั้น แต่ยังมีสิ่งที่ถ่ายทอดเรื่องราวของผู้หญิงไปพร้อมกันอีกด้วย **“จีนลายหงส์”** บทประพันธ์ของ ณไทยภัทรกรวิภานท์ ที่นำเอาผ้าจีนมาผูกเป็นโครงเรื่องได้อย่างน่าสนใจ โดยเฉพาะการนำเสนอผ่านรูปแบบของละครโทรทัศน์ ที่ออกอากาศทางช่อง 8 และได้รับกระแสตอบรับค่อนข้างดี

ความน่าสนใจของเรื่องนี้ก็คือ **“จีนลายหงส์”** ซึ่งเป็นผ้าที่ซ่อนเรื่องราวในอดีตชาติเอาไว้ โดยจีนลายหงส์ผืนนี้ทอด้วยเส้นไหมสีแดง และใช้เส้นทองคำทอเป็นลายหงส์ด้วยฝีมือของของอัญญานางหูกคำ ก่อนตายเธอได้สาปแช่งอาฆาตพยาบาทข้ามภพข้ามชาติ

กับทุกคนที่ทำให้เจ็บปวด และทุกข์ทรมาน จีนลายหงส์ผืนนี้จึงมีความเชื่อมโยงกับอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของ สวาง เมื่อได้เห็นผ้าจีนลายหงส์ผืนนี้ก็รู้สึกเหมือนตัวเองเป็นเจ้าของ มาแต่ชาติก่อน และอยากจะครอบครองผ้าจีนผืนนี้จนแย่งชิงมาจาก สะอาด พี่สาวของตนและนำมาซึ่งสิ่งที่เธอต้องการ

“จีนลายหงส์” จึงไม่ได้เป็นเพียงผ้าธรรมดาเท่านั้น หากแต่เป็นสัญลักษณ์ที่แฝงเร้นอยู่ หากพิจารณาถึงช่วงชีวิตของอัญญานางหูกคำ เธอไม่มีอำนาจในการต่อสู้ และเรียกร้องความยุติธรรมให้แก่ตนเองได้อย่างที่ต้องการ แต่ในชาติต่อมาเมื่อ สวาง หรืออัญญานางหูกคำ ได้ครอบครองและสวมใส่ผ้าจีนลายหงส์ทำให้เธอมีเสน่ห์

เป็นที่ต้องตาต้องใจผู้ชายที่เธอหมายปอง ดังนั้น หากมองในเชิงสัญลักษณ์ จีนลายหงส์ คือ สัญลักษณ์ ที่สื่อความหมายถึงอำนาจของผู้หญิง สามารถกระทำได้ตามที่ต้องการ หรืออยู่ในสถานะผู้กระทำ การกำหนดให้ตัวละครผู้หญิงมีหรือปักผ้าอย่างเชี่ยวชาญ และมีความงดงามเป็นเลิศ คุณสมบัตินี้จึงไม่สามารถแยกขาดจากความเป็นหญิงได้เช่นกัน

ดังนั้น **ผ้าจีนลายหงส์** นอกจากจะเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด และความสามารถของผู้หญิงในการต่อสู้ ต่อรองให้แก่ตนเองเท่านั้น แต่ยังเป็นสิ่งเปรียบเสมือนอาวุธของผู้หญิงที่พวกเขาได้สร้างขึ้นอีกด้วย

Map of Cambodia
 (Cambodia Microfinance Association, 2015)

เมลแชมร์แลกัมพูชา เพื่อนบ้านเรา : บ้านเรือนเคียงกัน (1)

ฉุบราบสุม ผู้อ่านทุกท่าน คอลัมน์ เมลแชมร์ นี้ เป็นพื้นที่ของการให้ความรู้ มุมมองต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาวรรณกรรมและวัฒนธรรมเขมร อันหมายถึงพื้นที่ของราชอาณาจักรกัมพูชาและใกล้เคียง เช่น บางส่วนของไทย ลาว เวียดนาม ทั้งนี้ การใช้คำว่า เขมร และ กัมพูชา ในคอลัมน์นี้จะใช้เทียบเคียงกับบริบทของ

การใช้คำว่า **ខ្មែរ** (เขมร) และ **កម្ពុជា** (ก๊อมพูเจีย) ในภาษาเขมร รวมถึงคำว่า Khmer และ Cambodia ในภาษาอังกฤษ ราชอาณาจักรกัมพูชาและประเทศไทย มีเส้นเขตแดนระหว่างกันเป็นระยะทาง ๗๔๘ กิโลเมตรโดยประมาณ นับจากทิศตะวันออกไปยังตะวันตกของไทยจากพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์

สระแก้ว จันทบุรี และตราด รวม ๗ จังหวัดจังหวัดต่าง ๆ ของราชอาณาจักรกัมพูชาที่มีอาณาเขตติดกับประเทศไทยมีอยู่ ๗ จังหวัดเช่นกัน ซึ่งอาจเป็นที่รู้จักตามหน้าข่าวสารอยู่บ้าง จังหวัดทั้ง ๗ มีชื่อเรียกภาษาเขมรที่เทียบรูปเป็นอักษรไทยและออกเสียงตามสำเนียงภาษาไทย ดังนี้ (ลำดับจากทางตะวันออกไปทางตะวันตก)

ព្រះវិហារ	(เปรียะฮ-วีเฮีย)	พระวิหาร
ឧត្តមានជ័យ	(โอะดอ-เมียนเจีย)	อุดรมีชัย
បន្ទាយមានជ័យ	(บ็อนเตีย-เมียนเจีย)	บันทายมีชัย
បាត់ដំបង	(บัตต้อมบอง)	พระตะบอง
ប៉ៃលិន	(ไปเลน)	ไพลิน
ពោធិ៍សាត់	(โปซัด)	โพธิสัตว์
កោះកុង	(เกาะกง)	เกาะกง

การกำหนดและปักปันเขตแดนถือเป็นเป็นสิ่งสากล ตามขนบแห่งการมีรัฐชาติเพื่อแสดงสิทธิหรืออำนาจด้านการเมืองปกครอง เรื่องพื้นที่ทับซ้อนหรือการถือสิทธิ์ในพื้นที่รอยต่อระหว่างรัฐจึงค่อนข้างเป็นเรื่องที่เปราะบางในบริบทของการเมืองการปกครองและประชาชนทั่วไปที่มองจากมุมมองของ “คนนอก” ทว่าในทางปฏิบัตินั้น น่าจะคิดว่าประชาชนจำนวนหนึ่งที่ดำเนินชีวิตอยู่ในพื้นที่ทับซ้อนระหว่างราชอาณาจักรกัมพูชาและประเทศไทยซึ่งอยู่ในฐานะ “คนใน” พวกเขาจะรู้ว่าการกำหนดและปักปันเส้นเขตแดนเป็นเรื่องเปราะบางหรือไม่ อย่างไร?

ครั้งหน้าและครั้งต่อ ๆ ไป เชิญติดตามเรื่องราวที่น่าสนใจของจังหวัดรอยต่อทั้ง ๗ จังหวัดแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาค่ะ

สุมชฉุบราบฉาตาส

ภาพยนตร์เรื่อง Aquaman หรือในชื่อไทยว่า “เจ้าสมุทร” ถือว่าเป็นภาพยนตร์ที่แฟนหนังซูเปอร์ฮีโร่ต่างพากันตั้งตารอคอย จากการเปิดตัวฮีโร่ชื่อ “อควาแมน” ในภาพยนตร์เรื่องอื่นให้เห็นบ้างแล้ว ก็มีการคาดเดากันต่าง ๆ นานาถึงการสร้างภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องราวของอควาแมน สิ้นสุดการรอคอยของแฟนซูเปอร์ฮีโร่ของค่าย DC เมื่อเจมส์ วาน ผู้กำกับชื่อดังจากภาพยนตร์หลายเรื่อง เช่น The fast and the furious, Insidious, Saw ได้คว้าตำแหน่งผู้กำกับหนังเรื่องอควาแมน และได้ถูกฉายในช่วงปลายปี 2018

Aquaman เป็นภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องราวการกำเนิดของซูเปอร์ฮีโร่อีกตัวหนึ่งของค่าย DC ที่นอกจากจะมี Batman, Wonder woman, The Flash และ Superman แล้ว ยังมีซูเปอร์ฮีโร่เลือดผสมที่มีบทบาทสำคัญในการปกป้องโลกเช่นเดียวกัน สิ่งที่ทำให้อควาแมนแตกต่างจากการเล่าเรื่องราวของซูเปอร์ฮีโร่ตัวอื่น ๆ คือ ตัวละคร

Aquaman เจ้าสมุทร

“เราได้สร้างอะไรทดแทนให้กับสิ่งที่เราได้ทำลายลงไปนั้นแล้วหรือยัง”

อควาแมน มีเชื้อสายของเทพเจ้าแห่งท้องทะเลในตำนาน หรือที่ในนิยายปรัมปราของกรีกเรียกว่าอาณาจักรแอตแลนติส ซึ่งเป็นอาณาจักรในตำนานที่ถูกกล่าวถึงโดยเพลโต ปรากฏของกรีกโบราณที่มีอิทธิพลอย่างสูงต่อแนวคิดตะวันตก การเชื่อมโยงเรื่องราวของอาณาจักรศักดิ์สิทธิ์ใต้ท้องทะเลกับโลกปัจจุบันของมนุษย์ โดยผ่านตัวละครอควาแมน ลูกครึ่งมนุษย์กับชาวแอตแลนติส โดยมีการโปรยต้นเรื่องของอควาแมนจะเป็นผู้ประสานอาณาจักรแอตแลนติสที่เคยแตกแยกให้เป็นแผ่นดินเดียวกันอีกครั้ง ในด้านการดำเนินเรื่องเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล

แรกเริ่มพระเอกครึ่งมนุษย์ครึ่งเทพไม่ยอมรับในเลือดชาติตระกูลของตนเอง จนกระทั่งมีเหตุการณ์ที่น้องชายแม่เดียวกันที่เป็นเลือดแอตแลนติสบริสุทธิ์ต้องการจะเปิดสงครามกับโลกบนบก เพราะไม่พอใจการกระทำของมนุษย์ที่กระทำต่อทะเลที่ถือว่าเป็นบ้านของชาวแอตแลนติส

นอกจากประเด็นการกำเนิดฮีโร่ การโชว์ความสามารถของฮีโร่ตัวใหม่ ความน่าตื่นตาตื่นใจของฉากบู๊ การดำเนินเรื่องราวแนวแฟนตาซีของภาพยนตร์แนวซูเปอร์ฮีโร่ที่แฟนหนังรอคอย สิ่งที่สุดแปลกมากกับภาพยนตร์เรื่องนี้ ซึ่งถือว่าทำได้ยอดเยี่ยม คือการบอกบ่อเกิดของการเกิดสงคราม

ว่าส่วนหนึ่งมาจากการกระทำของมนุษย์บนบกที่เบียดเบียนธรรมชาติอันสวยงามใต้ท้องทะเลของชาวแอตแลนติส ทั้งการทิ้งขยะมูลฝอย น้ำเสีย เศษซากปรักหักพังต่าง ๆ ลงไปยังท้องทะเล หรือแม้กระทั่งการรบที่ทำการรบกันในท้องทะเล ก่อให้เกิดมลพิษ และส่งผลเสียต่อระบบนิเวศในท้องทะเล ถือว่านอกจากการนำเสนอในด้านความบันเทิง ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้แทรกข้อคิดสำคัญเกี่ยวกับการรักษาธรรมชาติให้คงอยู่ ไม่เบียดเบียนบ้านของเหล่าสัตว์น้ำทั้งหลาย เพราะไม่ว่าใครก็รักและหวงแหนบ้านของตนเอง เช่นเดียวกันกับอควาแมนที่รักโลกบนพื้นดินที่บ้านหลังแรกของเขา รวมทั้งรักษาโลกใต้ท้องทะเลที่เป็นบ้านอีกหลังหนึ่ง

นอกจากความบันเทิงที่ได้รับอย่างเต็มอิมในช่วงเวลาสองชั่วโมง สิ่งที่ได้ตามมาคือการติดตามกับประเด็นเล็ก ๆ ที่ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ซ่อนไว้เกี่ยวกับการเบียดเบียนและทำลายธรรมชาติได้ทะเลว่าทุกวันนี้เราตระหนักที่จะรักษาธรรมชาติที่สวยงามนี้ไว้มากน้อยเพียงใด

และเราได้สร้างอะไรทดแทนให้กับสิ่งที่เราได้ทำลายลงไปนั้นแล้วหรือยัง

อะไรคือ . . . วรรณกรรมร่วมสมัย

คำว่า **วรรณกรรมร่วมสมัย** หรือบางตำราใช้คำว่า วรรณกรรมปัจจุบัน มาจากภาษาอังกฤษว่า **Contemporary literature** หมายถึงวรรณกรรมที่มีรูปแบบ แนวคิด และเนื้อเรื่องแตกต่างไปจากแบบเดิม ซึ่งได้รับอิทธิพลจากตะวันตก โดยเริ่มเข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ส่งผลให้ลักษณะวรรณกรรมไทยเปลี่ยนแปลงหลายด้าน ทั้งเรื่องสั้น นวนิยาย ร้อยกรอง สารคดี และบทละคร รูปแบบความนิยมเขียนร้อยกรองค่อย ๆ ลดลง ทั้งยังมีการเปลี่ยนแปลงการเขียนจากรูปแบบเก่ามาสู่รูปแบบใหม่ ๆ ส่วนร้อยแก้วได้รับความนิยมน้อยลงและขยายตัวจากการเขียนในรูปของนิทาน พงศาวดาร ประวัติศาสตร์ กฎหมายไปเป็นรูปแบบอื่น ๆ

ศ.ดร.รีนฤทัย สัจจพันธุ์ ได้กล่าวไว้ว่า การจะตัดสินว่าวรรณกรรมใดเป็นวรรณกรรมปัจจุบัน วรรณกรรมใดเป็นวรรณกรรมในอดีตนั้น มีปัจจัยอยู่ 2 ประการประกอบกัน ดังนี้

1. เรื่องเวลา

ไม่มีกำหนดตายตัว แต่ถ้าเราสำรวจวรรณกรรมย้อนขึ้นไปจะพบว่าวรรณกรรมและนักเขียนที่รู้จักแพร่หลายและหาผลงานอ่านได้ไม่ยากจะเป็นวรรณกรรมช่วงปลายรัชกาลที่ 7 ประมาณ พ.ศ. 2470 เป็นต้นมา

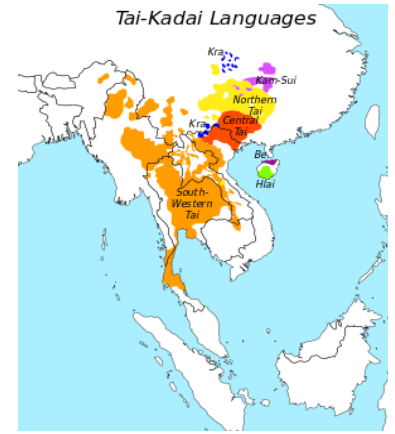
2. ลักษณะการเขียน

สิ่งที่เป็นเครื่องกำหนดลักษณะการเขียนวรรณกรรมปัจจุบันคืออิทธิพลตะวันตก ซึ่งเริ่มเข้ามาตั้งแต่รัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทำให้ลักษณะของวรรณกรรมไทยเปลี่ยนแปลงไปทั้งรูปแบบ เนื้อหา กลวิธีการเขียน และแนวความคิด อิทธิพลของตะวันตกปรากฏให้เห็นเด่นชัดในวรรณกรรมระยะแรก ๆ และลดน้อยถอยลงในที่สุดแทบจะจัดคราบของอิทธิพลวรรณกรรมตะวันตกออกไปหมด หรือพูดอีกนัยหนึ่งว่าเป็นการรับอิทธิพลตะวันตกอย่างผสมกลมกลืนเข้าไปอย่างมีศิลปะแบบเนียนขึ้น ฉะนั้น ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทั้งรูปแบบ เนื้อหา กลวิธีการเขียน แนวคิด เมื่อ 50 ปีที่แล้ว กับวรรณกรรมในทุกวันนี้ยังมีการประสานต่อเนื่องกันอยู่ และคงดำเนินไปเช่นนี้ จนกว่าจะมี **“กระแสคลื่นอิทธิพลลูกใหม่”** อันจะทำให้วรรณกรรมในอนาคตเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าไปกว่าเดิ

การศึกษาหรือการอ่านวรรณกรรมร่วมสมัยจะทำให้ผู้อ่านมองสภาพสังคม วัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ ที่นักเขียนได้ถ่ายทอดออกมาในแต่ละยุคสมัย ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าทั้งเวลาและลักษณะการเขียนต่างเป็นองค์ประกอบในการบ่งบอกถึงวรรณกรรมร่วมสมัยหรือวรรณกรรมปัจจุบันที่ต้องเคียงคู่กันไป

ฉบับหน้าจะว่าด้วยเรื่องศัพท์ที่ใช้ในวงวรรณกรรมร่วมสมัย จะได้เข้าใจความหมายเบื้องต้นเพื่อเป็นกุญแจที่จะไขความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น โปรดติดตาม...

สืบสายไท... ในต่างแดน

แผนที่แสดงผู้พูดภาษาในตระกูลภาษาไท-กะได
ที่มาภาพ : วิกิพีเดีย

ย้อนความหลัง!!!...สายเลือด “ไท” “ไต” สืบเนื่องจากการเดินทางท่องเที่ยวไปในต่างแดน กอปรกับ ความสนใจในภาษา วัฒนธรรมและ กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ก่อให้เกิดความสงสัยและ นำมาซึ่งการเดินทางค้นหาที่มาของบรรพชน ผู้ที่มีรากเหง้าร่วมกับชาวไทย โดยหลายคน อาจจะยังไม่ ทราบว่า “ชาวไทย” ไม่ได้มี โดดเดี่ยว ไร้ญาติขาดมิตร แต่ชาวไทยยังมี พี่น้องสืบสายโลหิต ร่วมบรรพบุรุษกันมา หลายพันปี กระจายอยู่ทั่วไปในภูมิภาคเอเชีย และภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ด้วยเหตุนี้ วันนี้ เราจึงจะมาทำความรู้จักกับพี่น้องสายเลือด “ไท” หรือ “ไต” ในดินแดนต่าง ๆ

“บรรพชน” ผู้สืบสายเลือดบรรพบุรุษ ไท พูต ภาษาตระกูลไท-กะได โดยมาก นับถือผีและพุทธ กระจายตัวอยู่ ทั่วไปโดย แบ่งตามพื้นที่ต่าง ๆ จากเหนือจรดใต้ ดังนี้

ประเทศอินเดีย ส่วนมากอาศัยในรัฐอัสสัม และรัฐ อรุณาจัลประเทศ ประกอบด้วย ไทอาหม ไทพาเก ไทคำตี้ ไทอ่ายตน ไทคำยั้ง ไทตฺรง ไทพ่าเก ไทจันหารีและชวานระรา

ประเทศจีน ชาวไทในประเทศจีน ถือเป็น ชาวไทนอก ประเทศไทย-ลาว ที่มีจำนวนมาก ที่สุด ส่วนมากอาศัยในมณฑล ยูนนาน กวางสี กวางตุ้ง กุยโจว และไหหลำ ประกอบด้วย ไทลื้อ ไทใหญ่ ไทปายี่ ไทไตคง ชาวไทย้อย (จุงเจีย ตูเยน หรือไดออย) ไทลาย (ไทน้ำ)

ไทเหนือ (ไทบู) ไทหย่า ไทนุง ไทไซหัว ไทซอง ไท หย่า ไทเวลาย ชาวจ้วง ชาวหลี ชาวตุลา (ตุเรน) ชาวปูลาจี ชาวปูลุงจี ชาวดัง (อ้ายก้า ปู้ก้า ผู้ค้ำ) ชาวสุย ชาวมู่หล่าว ชาวเมาหนาน ชาวเก่าหล่าว ชาวบูโย่ ชาวไท่ ชาวอูเอ ชาวไซ ชาวเดาลาว ชาวอี ชาวเอน ชาวเปเมียว ชาวพุมะ ชาวตูเซิน ชาวปา เซน (กลุ่มเลือดผสมจีน) และ ชาวมิงเกีย (กลุ่มเลือดผสมจีน)

ประเทศเวียดนาม ส่วนมากอาศัยบริเวณลุ่มแม่น้ำดำ-แดง ประกอบด้วย ไทดำ ไทขาว ไทแดง ไทนุง (ผู้นุง) ไทใหญ่ (सानเซย์) ไทหล่า ไทโส ไทลา ไทเซียง ไทลาย ไทฮ้างตง ไทยั้ง (ใส) ไทไต่ ไทซอง ไทสั๊กกะ ชาวบูยี่ ชาวเกียน ไทท้าวลาว ชาวลาว ชาวเกลาว ชาวข่าลาว ชาวตุลาว ชาวถาย ชาวมัน ชาวโท ชาวลาซี ชาวละหา ชาวนาง ชาวควาเปียว (จาเปียว) ชาวไต่

ประเทศพม่า ชาวไทแบ่งออกเป็นสองส่วน คือส่วน เหนือ และส่วนใต้โดยส่วนเหนือ เป็นชาวไทกลุ่มอื่น ๆ และไม่ใดมีปัญหาเรื่องชีวิตบนเส้นแบ่งเขตแดน โดยกลุ่มนี้ประกอบด้วย ไทใหญ่ ไทลื้อ ไทเจิน ไทยอง ไทเมา ไทแลง ไทคำตี้ ไทพ่าเก ไทโยเดียด ไทผั่ว สำหรับส่วนใต้เป็นไทยสยาม ที่อาศัยอยู่ในเขต ตะนาวศรี โดยเฉพาะบริเวณชายแดน และ จังหวัดเกาะสอง ซึ่งเป็นกลุ่มชาวไทยพลัดถิ่น

ประเทศลาว มีชาวไทเป็นประชากรกลุ่มหลัก ของประเทศ ประกอบด้วย ไทลาว ไทลื้อ

ไทพวน ผู้ไท ไทขาว ไทดำ (ลาวโซ่ง) ไทแดง ไทเหนือ ไทยวน ไทกะเลิง ไทญ้อ และ ไทแสก

ประเทศไทย ดินแดนที่มีชาวไทจำนวนมาก โดยเฉพาะ ไทยสยาม ถือเป็นประชากร กลุ่มหลักของประเทศ ซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งหมดประกอบด้วย ไทยสยาม ไทยวน ไทลื้อ ไทจีน ไทย ่อง ไทใหญ่ (ฉาน เจี้ยว) ไทดำ (ลาวโซ่ง) ผู้ไท (ญ้อ, โย้ย) ไทพวน (ลาว พวน) ไทอีสาน (ไทลาว) ลาวแง้ว ไทแสก ไทหย่า ลาวครั่ง ลาวตี้ ลาวเวียง และลาวหล่ม

นอกจากนี้ ยังพบพี่น้องชาวไทกระจายอยู่ใน กัมพูชา และมาเลเซียอีกด้วย ซึ่งส่วนใหญ ตกค้างมาแต่ครั้งช่วงเสีย ดินแดน อาทิต ชาวไทใน เสียมราฐ ศรีโสภณ พระตะบอง เกาะกง กลันตัน ปะลิส ตรังกานู และไทรบุรี ประกอบด้วย ไทลาว ไทย สยาม ไทยเกาะกงไทยกลันตันไทย ปะลิส ไทยไทรบุรี ไทยประะ ไทยลังกาวิ และ ยังมีคนไทยผสมมลายู นับถือศาสนาอิสลาม อยู่ ทางตอนเหนือของมาเลเซีย และทางใต้ของไทย

จะเห็นว่า ชาวไทยไม่ได้โดดเดี่ยว ไร้ญาติขาด มิตร แต่เรายังมีพี่น้องร่วม รากเหง้าจำนวนมาก หากปกครอง และ อยู่ร่วมกันเป็นปึกแผ่นหนึ่งเดียว เราจะมี อาณาจักรขนาดใหญ่ แต่ด้วยความเป็น “ไท” ซึ่งชอบ “อิสระ” จึงทำให้ชาว “ไท” “ไต” กระจายอยู่ทั่วไปตั้งกล่าวมาข้างต้น!!

แล้วพบกันใหม่ครั้งต่อไป !! ตอน สืบสายไท ..ในเวียดนาม

“สู่ขวัญควาย”

ประเพณีสู่ขวัญควาย

ที่มาภาพ : hrddi.or.th, suomifi.com, นิตยสารทางอีสาน

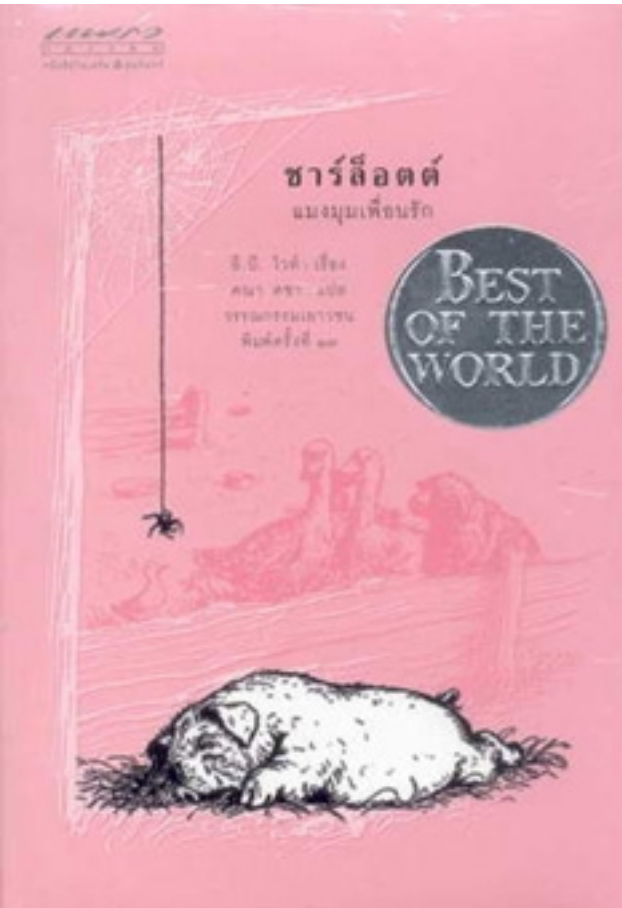
ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๒๕ **"ขวัญ"** (ขวัญ) น.ผม หรือขนที่ขึ้นเวียนกันเป็นหอย, มิ่งมงคล, สิรี, ความดี เช่น ขวัญข้าว ขวัญเรือน ; **สิ่งที่ไม่เป็นตัวตน** นิยมกันว่ามียู่อประจำชีวิตของคนตั้งแต่เกิดมา ซึ่งเชื่อว่าถ้าขวัญอยู่กับตัวก็เป็นสิริมงคล เป็นสุขสบาย จิตใจมั่นคง ถ้าคนตกใจหรือเสียขวัญ ขวัญก็ออกจากร่างกายไปเสีย ซึ่งเรียกว่า ขวัญหาย ขวัญหนี ขวัญบิน เป็นต้น และอนุโลมใช้ไปถึงสัตว์ หรือสิ่งของบางอย่าง เช่น ช้าง ม้า วัว ควาย ข้าว เรือน ฯลฯ

คนโบราณเชื่อว่ามีสิ่งหนึ่งที่ต้องมีได้ รู้แต่เพียงว่าเป็นสิ่งที่กำกับดูแลชีวิตประจำวัน ความเป็นอยู่ อารมณ์ และจิตใจของผู้คน รวมถึงเป็นสิ่งกำกับทุกสิ่งทุกอย่างที่มีในโลก ให้เป็นอยู่ และเป็นไปอย่างไร ราบรื่น หากเมื่อใดไม่ราบรื่น ไม่มีสวัสดิภาพ ไม่มีความสุข หรือมีสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาผ่านเข้ามา ก็จะทำให้สิ่งที่กำกับดูแลนั้น เลื่อนลอยออกไป หรือสูญเสียการทำหน้าที่ สิ่งที่ว่านั้น คือ "ขวัญ" นั่นเอง **การสู่ขวัญเพื่อมุ่งให้เกิดสิริมงคล** ได้แก่ การสู่ขวัญข้าว สู่ขวัญเรือน และสู่ขวัญวัว สู่ขวัญควาย เป็นต้น การสู่ขวัญควาย เป็นการเตือนสติ เตือนจิตเตือนใจ ให้คนมีความกตัญญูทเวที่รำลึกถึงบุญคุณ ของผู้ที่ได้ช่วยเหลือเกื้อกูลแก่ตน ว่าเมื่อได้รับผลประโยชน์จากผู้อื่นแล้ว ก็มากระทำการ หรือแสดงการ ตอบแทนบุญคุณที่

ผู้อื่นได้ทำแก่ตน อย่างเช่น "ควาย" คนได้ใช้แรงงานในการไถคราด พลิกแผ่นดินอันเป็นของหนักให้กลับมาใช้สอย เพื่อหว่าน เพาะปลูกข้าว ปลูกพืชผัก ทำให้ผู้คนได้รับผลประโยชน์จากแรงงานของควาย คือได้ข้าวมาสำหรับบริโภค เลี้ยงชีวิตตนและครอบครัว ในขณะที่คนได้ใช้ควายไถคราดนั้น บางที่ได้ดูดำ เขี่ยนตีควายซึ่งทำไม่ได้ตั้งใจ ทั้งที่มีแอกต่างคอกอยู่หนัก แสนหนักเหน้อยแสนเหน้อย เมื่อคนระลึกนึกถึงบุญคุณของควาย ซึ่งเป็นสัตว์ที่มีบุญคุณไม่มีส่วนที่ได้รับผลประโยชน์อันใด ชาวนาจึงมีการหาวิธีที่จะตอบแทนบุญคุณของควายขึ้นโดยวิธี **"สู่ขวัญควาย"** ขอโหสิกรรมต่อควาย **คนกับควายตามวิถีชีวิตชนบทในอดีตที่ผ่านจึงผูกพันลึกซึ้ง** มีความรักและเอื้ออาทรต่อกัน ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์ มิตรภาพที่จะดำรงอยู่ได้เนิ่นนาน

แต่ในปัจจุบันพิธีกรรมเหล่านี้ก็ค่อย ๆ เลือนหายไปจากวัฒนธรรมของคนไทย เนื่องจากกระแสโลกได้เปลี่ยนแปลงไป อุตสาหกรรมเทคโนโลยีตลอดจนนวัตกรรมเกี่ยวกับการเกษตรได้พัฒนาอย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของคนในยุคทุนนิยม จากเคยใช้ **"ควาย"** จริงไถนา ก็มี **"ควายเหล็ก"** เข้ามาแทนที่ ความผูกพันลดลง

ท้ายที่สุดควายที่เคยเลี้ยงตามได้ถูกไถ่ถอนไว้ใช้งานเกษตรก็ถูกปลดบกกบกลาง วิถีทางวัฒนธรรมดั้งเดิมก็เลือนหายไปพร้อมกับกระแสโลกสมัยใหม่ที่โถมเข้ามาอย่างไม่หยุดหย่อน **ไม่ว่าในอนาคตลูกหลานเราจะต้องเรียนรู้เรื่องควาย ๆ ผ่านคำบอกเล่า...**

Charlotte's Web ชาร์ล็อตต์ แมงมุมเพื่อนรัก

อี.บี.ไวท์ เขียน

กนก คุชฌ์ แปล

๑๙๘ หน้า ราคา ๑๒๕ บาท

พิมพ์ครั้งที่ ๕๕ สำนักพิมพ์แพรวเยาวชน

“ไม่ว่าวันเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด วิลเบอร์ไม่เคยลืมชาร์ล็อตต์ ถึงเขาจะรักลูก ๆ หลาน ๆ ของชาร์ล็อตต์ทุกตัว แต่ไม่เคยมีตัวไหนแทนที่ชาร์ล็อตต์ในหัวใจของวิลเบอร์ได้ . . .”

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสืออ่านนอเวลาของเด็กไทยและเป็นหนังสือในดวงใจของคนทั่วโลก ผลงานเรื่องเอกของอี.บี.ไวท์ เล่มนี้แปลไปทั้งหมด ๒๓ ภาษา ได้รับรางวัลนิวเบอรี นิตยสาร Time ฉบับส่งท้ายปี ๑๙๙๙ ยกย่อง Charlotte's Web ว่าเป็นหนังสือเด็กที่ดีที่สุดแห่งศตวรรษ แมงมุมเพื่อนรักยังเป็นหนังสือที่ติดอันดับ ๑ ใน ๕๐ เรื่องที่ควรได้อ่านก่อนโตอีกด้วย

ชาร์ล็อตต์ แมงมุมเพื่อนรัก เป็นวรรณกรรมเยาวชนที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับแมงมุมชื่อชาร์ล็อตต์ ซึ่งช่วยชีวิตลูกหมูแคระแกร็นชื่อวิลเบอร์ โดยการถักใยแสดงข้อความต่าง ๆ ได้แก่ หมูพิเศษ งามอาจ นอบน้อม ทั้งสามคำนี้แสดงลักษณะนิสัยของวิลเบอร์อย่างแจ่มชัด และช่วยให้วิลเบอร์รอดจากการนำไปฆ่าเป็นอาหาร นอกจากนี้ วิลเบอร์ ยังเป็นหมูพิเศษที่ใคร ๆ ต่างชื่นชมและกล่าวถึง ในหนังสือเล่มนี้

นอกจากจะมีแมงมุมและหมู เป็นตัวเอกแล้ว ยังมีบรรดา หุ่น แกะ ห่าน ฯลฯ เป็นตัวละครที่ช่วย

ให้เรื่องมีสีสันและน่าติดตามอย่างยิ่ง วรรณกรรมเยาวชนเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นมิตรภาพระหว่างชาร์ล็อตต์และวิลเบอร์ไว้อย่างน่าสนใจ ชาร์ล็อตต์คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจหมูน้อยวิลเบอร์ตลอดเวลา เป็นผู้ให้ที่ไม่เคยเรียกร้องสิ่งใดตอบแทน ชาร์ล็อตต์คอยอาหารหว่านไย และเป็นเพื่อนแท้ที่ไม่ทอดทิ้งให้วิลเบอร์ต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยวเลยสักครั้ง ดังที่วิลเบอร์พูดกับชาร์ล็อตต์ว่า “ทำไมเธอถึงทำเพื่อฉันขนาดนี้” วิลเบอร์ถาม “ฉันไม่เคยทำอะไรตอบแทนเธอเลย” “เธอทำแล้ว ก็เธอเป็นเพื่อนฉันไง” ชาร์ล็อตต์ตอบ “นั่นเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ ฉันซักใบให้เธอเพราะฉันชอบเธอ ยิ่งไปกว่านั้น ชีวิตคืออะไร เราต่างเกิดมามีชีวิตอยู่ในระยะเวลาอันสั้น ไม่ช้าก็ตายไป...การที่ฉันได้ช่วยเธอ ทำให้ชีวิตของฉันมีค่าขึ้น...” (หน้า ๑๓๘-๑๓๙) วรรณกรรมเยาวชนเรื่องนี้นอกจากสะท้อนมิตรภาพระหว่างเพื่อน ยังสะท้อนจินตนาการของเด็ก ไม่ควรปิดกั้นจินตนาการของเด็ก

เพราะจินตนาการจะช่วยกระตุ้นให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งสะท้อนภาพวิถีชีวิตของเกษตรกร การใช้ชีวิตเรียบง่ายเอื้อเพื่อเกื้อกูล อิงอาศัยกันและแบ่งปันน้ำใจ อาจทำให้ผู้อ่านได้สัมผัสและเข้าใจคุณค่าของชีวิตมากขึ้น

ชาร์ล็อตต์ แมงมุมเพื่อนรัก นับเป็นวรรณกรรมอีกเล่มที่เยาวชนไทยควรอ่าน เนื่องจากมีเนื้อหาและการดำเนินเรื่องไม่ซับซ้อน ภาษาเข้าใจง่าย และส่งเสริมให้เยาวชนเติบโตผ่านการเรียนรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ จากหนังสืออย่างอกงาม “ไม่ว่าวันเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด วิลเบอร์ไม่เคยลืมชาร์ล็อตต์ ถึงเขาจะรักลูก ๆ หลาน ๆ ของชาร์ล็อตต์ทุกตัว แต่ไม่เคยมีตัวไหนแทนที่ชาร์ล็อตต์ในหัวใจของวิลเบอร์ได้ ชาร์ล็อตต์ยอมเหนือกว่าใคร ๆ ไม่บอ่ยนักที่เราจะมีเพื่อนแท้ที่เป็นทั้งเพื่อนและเป็นนักเขียน แต่ชาร์ล็อตต์เป็นทั้งสองประการนั้น” (หน้า ๑๙๘)

อะไร ๆ ก็...

รู้มืออะไร?? คำแรกที่ปรากฏในพจนานุกรมไทยไม่ใช่คำว่า กก แต่เป็นคำว่า ก็

ก็ เป็นคำที่แปลกแยกที่สุดในสารบบคำไทย เพราะเมื่อพิจารณาการปรากฏร่วมกับไม้ไต่คู้ ก็ เป็นคำเดียวที่มีไม้ไต่คู้อยู่บนพยัญชนะต้นโดด ๆ โดยไม่มีตัวสะกด ก็ ประสมด้วยเสียงสระเอาะ และเสียงวรรณยุกต์โท ออกเสียงว่า /เก๊ะ/ ตามรูปสระ ก็ ออกเสียงสั้น แต่ในภาษาพูดบางครั้งเหมือนประสมด้วยสระเสียงยาว ออกเสียงว่า /ก้อ/

พจนานุกรม ฉบับ อ.เปลื้อง ณ นคร บอกว่า ก็ เป็นคำสันธาน หมายถึง **คำเชื่อมความแสดงความหมายว่าคล้ายตาม** และพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยฯ ทุกยุคทุกสมัย ให้คำจำกัดความเหมือนกันว่า **แล้ว, จึง, ย่อม** แต่ดูเหมือนว่าคำนิยามนี้ยังไม่กระจ่างเสียทีเดียว จะต้องกางตำราไวยากรณ์เพื่อหาข้อสรุปว่าตกลงแล้ว **ก็ เป็นคำชนิดใด? มีความหมายใด? ใช้ยังไง?**

ตำราหลักภาษาไทยของพระยาอุปกิตศิลปสาร ท่านจัดว่า ก็ เป็นคำสันธาน หมายถึง **คำพวกหนึ่งซึ่งใช้ต่อเชื่อมถ้อยคำให้ติดต่อกันเป็นเรื่อง**

เดียวกัน (อุปกิตศิลปสาร, 2533: 105) ใช้เชื่อมความคล้ายตามกัน เช่น **ครั้นถูกจับได้เขาก็หน้าซีดเผือด** ใช้เชื่อมความที่แย้งกัน เช่น **ถึงเขาจะแยะแต่ไหนฉันก็ยังรัก** ใช้เชื่อมความที่เลือกเอา เช่น **ไม่ว่าก็มึงต้องตายกันไปข้าง** ใช้เชื่อมความที่แบ่งรับรอง เช่น **หากฉันรู้ว่าเรื่องจะเป็นแบบนี้ฉันก็จะห้ามเขา** ใช้เชื่อมเพื่อความสละสลวยในคำว่า **อย่างไรก็ดี อย่างไรก็ตาม** สรุปคือ **ตำรานี้ท่านว่า ก็ ใช้เชื่อมถ้อยคำข้อความให้เป็นเรื่องเดียวกัน**

แต่ยังมีหลายประโยคที่บางครั้ง เรา ๆ ท่าน ๆ ใช้คำนี้กันอย่างไม่มีเหตุผล เช่น **ก็แล้วแต่ / ก็ใครมันจะไปรู้ละ / ก็ไม่รู้สินะ / มันยังไง ๆ ก็ไม่รู้ / เธอก็.. / อะไร ๆ ก็กู** ฯลฯ ประโยคแบบนี้ เราจะจับใส่กล่องคำสันธานกล่องไหนดี ดูเหมือนว่า สันธานประเภทเชื่อมเพื่อความสละสลวยจะเข้าเคাঁที่สุด แต่ก็ยังออกจะแปลกใจว่า **เพื่อความสละสลวย อย่างไร?**

อีกตำราหนึ่ง-บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3 ท่านไม่เรียก สันธาน แต่เรียกว่า **คำเชื่อม** เป็นคำเชื่อมชนิดคำเชื่อมเสริม หมายถึง **คำเชื่อมที่เพิ่มขึ้นเพื่อทำให้หน่วยภาษาสองหน่วย**

สัมพันธ์กันได้ชัดเจนขึ้น ได้แก่ จึง เลย ถึง ก็ (วิจิตร ณ ภาณุพงศ์ และคณะ, 2555: 58) เช่น **ถ้าเขารักฉันเขาก็ต้องมา**

แต่หากดูนิยามที่บอกว่า “ทำให้หน่วยภาษาสองหน่วยสัมพันธ์กันได้ชัดเจนขึ้น” ย่อมเกิดคำถามว่า แล้วประโยคอย่าง “เธอก็...” ก็เชื่อมหน่วยภาษาหน่วยใดกับหน่วยใด? หรือที่หลายคนเอา ก็ มาขึ้นต้นประโยคอย่างไม่มีปมขลุ่ยละ เช่น **“ก็...สำหรับวันนี้จะคะ...เราจะมาสาธิตวิธีการทำ...” / ก็...กำลังคุย ๆ กันอยู่คะ** ฯลฯ เรา จะอธิบาย สถานะของ ก็ อย่างไร

อะไร ๆ ก็..ก็

ถ้าให้ชี้ชัดว่า ก็ เป็นคำอะไร มีความหมายอย่างไร ก็คงต้องตอบกลาง ๆ ว่า ก็ เป็นคำสันธานเชื่อมความชนิดต่าง ๆ (ตามตำราพระยาอุปกิตฯ) และเป็นคำเชื่อมเสริม (ตามตำราบรรทัดฐานภาษาไทยฯ) บางครั้งก็มีความหมายในประโยค แต่บางครั้งก็เป็นคำที่ไม่มีเนื้อความสำคัญในประโยค และบางทีก็อาจปรากฏขึ้นมาลอย ๆ ก็ได้ ก็ขออธิบายแบบนี้ก็แล้วกัน **ก็ถ้าเข้าใจหรือไม่เข้าใจยังไง ก็..ตัวใครตัวมัน...ก็...ไว้พบกันใหม่ฉบับหน้าจะ...**

เอกสารอ้างอิง

วิจิตร ณ ภาณุพงศ์ และคณะ. (2555). หนังสือออกศษาภาษาไทย : ชุดบรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3 : ชนิดของคำ วลี ประโยค (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา.(2533). หลักภาษาไทย (อักษรวิธี วชิรวิภาค วาทยสัมพันธ์ จันทรลักษณ์). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

เรื่องเล่า “บุญกฐิน” ของกลุ่มชาติพันธุ์กวยบ้านคูขาด

บุรีรัมย์ เมืองแห่งความรื่นรมย์ อุดมไปด้วยศิลปะและวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ทั้งลาว กวย (ส่วย) เขมร และไทยโคราช ความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าว จึงเป็นมนต์เสน่ห์ของเมืองซึ่งในอดีตถูกขนานนามว่า เมืองแปะ

จากตัวเมืองบุรีรัมย์ มุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะทางประมาณ 58 กิโลเมตร เป็นที่ตั้งของเมืองสตึก อำเภอที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยน้ำ ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับอำเภอชุมพลบุรี อำเภอท่าตูม และอำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ณ อำเภอสตึกแห่งนี้ มีชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์กวยอาศัยอยู่ คือ ชุมชนบ้าน คูขาด

ชุมชนบ้านคูขาด ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2443 จนถึงปัจจุบันนับเวลาได้ 118 ปี โดยมี

นายบุญ เหยียดรัมย์ เป็นผู้บุกเบิกและก่อตั้งหมู่บ้าน โดยพาครอบครัวอพยพมาจากบ้านโพนตะกา จังหวัดสุรินทร์ สาเหตุเนื่องจาก ในอดีต บริเวณนี้เป็นพื้นที่ลุ่ม มีหนองน้ำ และป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีสัตว์ป่าอาศัยอยู่หลายชนิด ซึ่งมีความเหมาะสมต่อการประกอบอาชีพ และดำรงชีวิต

มีเรื่องเล่าว่า...บริเวณด้านทิศตะวันตกของหมู่บ้านมีหนองน้ำ โดยมีคันดินขนาดใหญ่คอยกั้นน้ำไว้ แต่เมื่อถึงฤดูฝน ฝนตกหนักทุกปี ทำให้ปริมาณน้ำในหนองมีจำนวนมาก และไม่สามารถรองรับปริมาณน้ำที่มีจำนวนมากได้ คันดินกั้นน้ำจึงขาดเพราะเหตุดังกล่าว ชาวบ้านจึงเรียกว่า **“คูขาด”** และเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้านจนถึงปัจจุบัน (อุทิศ ทาหอม สำราญ ธุระตา และคณะ วงษา. 2561 : 15)

ภาพที่ 1 พระภิกษุผู้ครองผ้ากฐินกำลังเดินเข้าสู่ศาลาการเปรียญผ่านสะพานมนุษย์

นอกจากนี้ ยังพบว่า ชุมชนบ้านคูขาด มีประเพณีบุญกฐินที่มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ โดยภิกษุผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม และได้รับการคัดเลือกจากหมู่สงฆ์ ให้เป็นผู้ครองผ้ากฐิน เมื่อถึงวันทอดกฐิน ภิกษุรูปดังกล่าว เมื่อเปลี่ยนเป็นนุ่งห่มผ้ากฐินที่ชาวบ้านนำมาถวายแล้ว เมื่อจะกลับเข้าไปสู่ศาลาการเปรียญ จะเดินไปบนร่างกายของผู้ชายที่นอนคว่ำหน้าเรียงเป็นสะพานมนุษย์ โดยมีคติความเชื่อเป็น 5 ประเด็นคือ

1. เพื่อให้ภิกษุผู้ครองผ้ากฐินมีศีลบริสุทธิ์ ไม่เหยียบมด แมลง หรือสัตว์ขนาดเล็กตายโดยไม่เจตนา
2. เพื่อให้อุบาสกอุบาสิกาที่มาร่วมบุญกฐิน และรอใส่บาตรในศาลาการเปรียญ ได้ทำบุญถวายทานกับภิกษุผู้มีศีลบริสุทธิ์ ซึ่งจะได้อานิสงส์ผลบุญมาก

3. มีความเชื่อว่า เมื่อภิกษุผู้มีศีลบริสุทธิ์เดินเหยียบผ่านไบนั้น ผู้ที่มีอาการเจ็บป่วย ปวดหลังปวดเอว อาการเหล่านั้นจะทุเลา และหายไปในที่สุด

4. เพื่อเป็นอุบายในการข่มทิฏฐิมาณะ ความถือตัวของตนเอง โดยการให้พระภิกษุเดินเหยียบร่างกายของตนเอง

5. เพื่อเป็นการปฏิบัติตามการบำเพ็ญบารมีของพระโพธิสัตว์ในอดีตกาล

นอกจากนั้น จากการบอกเล่านายหนูสถานสุข ได้เล่าว่า “ชาวบ้านเชื่อว่าการที่พระสงฆ์ได้ถือครองผ้ากฐินนั้นเป็นผู้มีบุญวาสนา จึงเชื่อกันว่า การที่อุบาสกไปนอนเป็นสะพานให้พระสงฆ์ได้เดินนั้นเป็นบุญ และระหว่างเดินผ่านให้ตั้งจิตอธิษฐาน จะทำให้มีความสุขกาย สบายใจ” (อุทิศ

ทาหอม, สำราญ, ฐระตา และคนศ วงษา. 2561 : 19) จากการสืบค้นข้อมูลทางพระพุทธศาสนา ได้มีเล่าว่า **“ย้อนกลับไปในอดีตชาติของพระสมณะโคตมะ (เจ้าชายสิทธัตถะ) ก่อนที่จะมาอุบัติเป็นพระพุทธเจ้านั้น ได้ทรงบำเพ็ญบารมีอยู่ในอดีตชาติ เรียกว่า “พระโพธิสัตว์”** (แปลว่า ท่านผู้ที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า) ซึ่งอดีตชาติของพระพุทธเจ้านั้นมีมากมายใน อดีตชาติหนึ่งพระโพธิสัตว์ของเราเกิดเป็น **“สุเมธดาบส”** และได้พบพระพุทธเจ้าพระองค์หนึ่ง มีพระนามว่า **“พระพุทธที่ปังกร”** (พระพุทธเจ้าองค์ที่ 4) ดังนั้น สุเมธดาบสจึงตั้งความปรารถนาไว้ว่า ขอให้ได้เป็นพระพุทธเจ้าเช่นพระองค์ท่าน

มีอยู่ครั้งหนึ่ง... พระพุทธเจ้าที่ปังกรเสด็จผ่านทางที่เป็นเลนตม หลุมบ่อ สุเมธดาบสก็ได้ทอดตัวลงนอน ถวายหลังให้ เป็นทางเสด็จ เมื่อพระพุทธเจ้าที่ปังกรเสด็จ

ถึง สุเมธดาบสก็ได้รับการตรัสพยากรณ์จากพระพุทธเจ้าที่ปังกรว่า **“ดาบสนี้ทำอภินิหารปรารถนา เพื่อเป็นพระพุทธรูป ปรารถนาของดาบสนี้จักสำเร็จในอนาคต เบื้องหน้าโน้น”**ซึ่งเมื่อสุเมธดาบส ได้รับพยากรณ์แล้ว ก็ได้ชื่อว่าเป็น **“โพธิสัตว์”** นับแต่นั้นมา (วิศวกัทร มณีปัทมเกตุ, 2549)

ฉะนั้น ประเพณีทอดกฐินของกลุ่มชาติพันธุ์กุ่มชนบ้านคูขาด จึงเป็นการสะท้อนเอกลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับพระพุทธศาสนา และนอกจากเป็นการสืบทอดประเพณีส่งต่อไปยังอนุชนรุ่นหลังแล้ว ยังทำให้ประชาชนเกิดความตระหนัก และเข้าใจในการทำบุญมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

วิศวกัทร มณีปัทมเกตุ. (2549). พระพุทธเจ้าและพระธรรมสูตรฝ่ายมหายาน. กรุงเทพฯ : หนีนคุณธรรมสถาน.

อุทิศ ทาหอม สำราญ ฐระตา และคนศ วงษา. (2561). เกษตรเปลี่ยนทิศชีวิตเปลี่ยนแนว : กรณีชุมชนบ้านคูขาด อำเภอเสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. อุบลราชธานี : ศิริธรรม ออฟเซ็ท.

ภาพที่ 2 เมื่อเข้ามาภายในศาลาการเปรียญ จะรับบิณฑบาตดอกไม้ และปัจจัยที่พุทธศาสนิกชนนำมาถวาย

“พี่สอนน้อง”

สุธารัตน์ ปะโกติโย

“ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นการเตรียมความพร้อมและการรับมือก่อนก้าวเข้าสู่ชีวิตครูแบบเต็มตัว ไม่ใช่เป็นการสอนเพื่อนตัวเองในชั้นเรียน ไม่ใช่การสมมติบทบาท แต่เป็นการเผชิญปัญหาจริงของนักเรียนในสถานที่จริงที่หลากหลายรูปแบบ ”

ในฐานะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ ๕ สาขาวิชาภาษาไทย การเลือกสถานศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหรือฝึกสอนถือว่าเป็นเรื่องที่ต้องคิดไม่ตกสำหรับหลาย ๆ คนที่กำลังลังเล หรือสับสนอยู่ในตอนนี้ โดยเฉพาะน้องๆ ชั้นปีที่ ๔ ที่กำลังเตรียมตัวก่อนออกฝึกสอนในภาคเรียนหน้า แต่เชื่อว่าหลาย ๆ คนคงมีวิธีการเลือกของตนเองอยู่บ้างแล้ว

โดยส่วนตัว **ประการแรก** ในการเลือกที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ สถานศึกษาที่ใกล้บ้าน สะดวกต่อการเดินทาง และประหยัดค่าใช้จ่าย **ประการที่สอง** การเลือกสถานศึกษาขึ้นอยู่กับเป้าหมายของแต่ละคนว่าต้องการสอนโรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนขนาดใหญ่ หากโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีการแบ่งหน้าที่ ฝ่ายงานต่าง ๆ เป็นระบบชัดเจน ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กทุกคนต่างต้องช่วยกันในการทำงาน เนื่องจากบุคลากรมีน้อย ทั้งยังได้ประสบการณ์จากงานหลาย ๆ ฝ่าย หลายคนมองว่าโรงเรียนขนาดเล็กสบาย

กว่า คนน้อยกว่า งานน้อยกว่า ได้ประสบการณ์หลายด้านมากกว่า เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กต้องทำงานคละกันหลายฝ่าย แต่หากเปรียบเทียบภาระงานกันแล้วทั้งสองโรงเรียนไม่แตกต่างกัน เนื่องจากภาระงาน ขนาดภาระงานที่ได้รับ ล้วนมาจากคำสั่งจากนโยบายเดียวกัน

ประการสุดท้าย คือ การเลือกระดับศึกษาที่ตนเองสนใจและคิดว่าสามารถทำออกมาได้เป็นอย่างดี เช่น อยากสอนในระดับประถมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย, ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย หลายคนมีทัศนคติและความสามารถที่ต่างกันออกไป บางคนคิดว่าสามารถสอนประถมได้ดีกว่ามัธยม เนื่องจากเด็กประถมยังงี้ก็คือเด็ก ง่ายๆ นอนสอนง่าย และมีเทคนิคในการรับมือกับเด็กประถมได้ดีกว่า บางคนคิดว่าสามารถสอนมัธยมได้ดีกว่า เนื่องจากเป็นเด็กโต สามารถพูดคุยกันได้ เข้าใจมากกว่า และสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว การเลือกสถานศึกษาเป็นเรื่องที่ไม่ยากและน่าวิตกอย่างที่คิด
ดิฉันในฐานะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คิดว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นการเตรียมความพร้อมและการรับมือก่อนก้าวเข้าสู่ชีวิตครูแบบเต็มตัว ไม่ใช่เป็นการสอนเพื่อนตัวเองในชั้นเรียน ไม่ใช่การสมมติบทบาท แต่เป็นการเผชิญปัญหาจริงของนักเรียนในสถานที่จริงที่หลากหลายรูปแบบ และปัญหาที่พบได้บ่อยในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก็คือ การไม่มีประสบการณ์นั่นเอง และการแก้ปัญหาคือ ความไม่ประมาทในการสอน การเตรียมการสอน การวางแผนการสอนก่อนล่วงหน้า และระยะเวลาจะช่วยให้ประสบการณ์ของเรามากยิ่งขึ้น ส่วนปัญหาที่แก้ไม่หายที่มีแทบทุกโรงเรียนคือ เด็กนักเรียนหนีเรียน โดดเรียน เนื่องจากครูผู้สอนไม่มีความน่าสนใจในการสอน บวกกับเนื้อหาวิชาที่ดูยากจนเกินความสามารถ และมีความน่าเบื่อหน่าย โดยเฉพาะวิชาภาษาไทยที่นักเรียนหนีเรียนมากที่สุด เนื่องจากเป็นวิชาที่ดูน่าเบื่อ ซึ่งวิธีแก้ปัญหาคือ เทคนิคการสอนควรมีความแปลกใหม่ และดึงดูดความสนใจนักเรียนตลอดเวลา ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย หรือมีกิจกรรมผ่อนคลายระหว่างสอน..

“เล่าสู่กันฟัง”

นิศชล ศรีพร

เมื่อถึงเวลาที่ต้องเลือกโรงเรียนที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูข้าพเจ้ามีความตื่นเต้นเป็นอย่างยิ่งที่จะได้ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเป็นสิ่งที่รอคอยมานาน ซึ่งแรกที่ทำให้ข้าพเจ้าเลือกโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คือ การได้มาอยู่ใกล้พ่อแม่ เพื่อช่วยเหลือท่าน เพราะท่านอายุมากแล้วนี้เป็นสาเหตุหลักที่ข้าพเจ้าเลือกโรงเรียนฝึกสอนใกล้บ้าน และเป็นโรงเรียนที่ตนเองเคยเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ ถือว่าเป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนไม่ถึงหนึ่งพันคน

ครั้งแรกที่ฝึกประสบการณ์ที่นี้เป็นการจัดกิจกรรมประชุมนักเรียนและผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน การทำงานแรกในครุรั้งรับรู้ถึงความวุ่นวายและไม่เป็นเป็นระบบของโรงเรียนนี้ แต่ก็คงคิดว่าเป็นเรื่องปกติของโรงเรียนขนาดกลาง ในระยะเวลา ๑ เดือนแรกที่ปฏิบัติภารกิจก็ได้มีปัญหามากมาย ข้าพเจ้าต้องทำหน้าที่สอนในรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๓ ห้องเรียน ห้องเรียนละ ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นับเป็น ๙ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ส่วนงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบคือ การเข้าสอนแทนครูในหมวดภาษาไทย ทุกคนที่ท่านไปราชการ หรือลาในโอกาสต่าง ๆ สอนในรายวิชาลูกเสือเนตรนารีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ทำความสะอาดห้องหมวดภาษาไทย และห้องที่ตนเองสอนทั้งมาเปิดตอนเช้าและทำการปิดในตอนเย็น โดยไม่ให้น้องนักเรียนมาทำช่วย แม้แต่อย่างใด ยกเว้นนักเรียนที่เป็นเวรห้องที่ขึ้นมาช่วยบ้างเล็กน้อย ควบคุมนักเรียนในที่ปรึกษา ทำความสะอาดบริเวณที่ได้รับมอบหมาย การเข้ามาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่นี้ทำให้ข้าพเจ้าได้รับประสบการณ์ในทางที่ดีและไม่ดีหลาย ๆ อย่าง เช่น ประสบการณ์ด้านการควบคุมชั้นเรียน ครูบางท่านอาจดีกับเราแค่เพียงเปลี่ยนนอกแต่ที่จริงอาจเป็นคนที่ทำร้ายเราได้มากที่สุดก็ได้

การมาอยู่ที่นี่ข้าพเจ้าก็เลือกที่จะปฏิบัติงานที่ตนเองได้รับมอบหมายไม่ได้พูดคุยกับใครสักเท่าไร ซึ่งบางงานก็ไม่ได้รับมอบหมายโดยตรง แต่ถ้าครูในหมวดหรือครูที่เลี้ยงใช้ให้เราทำเราก็จำเป็นต้องทำเพราะ เขาถือสิทธิ์ในการให้คะแนนเรา

เป็นตัวบีบบังคับเราให้ทำงานให้ทุกอย่างเมื่อไม่ได้ถึงความปรารถนาก็ด่า ซึ่งบางงานก็ยอมรับว่าเป็นหน้าที่ของครูที่ต้องมีจิตสาธารณะแต่บางงานไม่ใช่หากไม่ทำก็จะถูกมองว่าเป็นเด็กฝึกประสบการณ์ที่ไม่มีจิตสาธารณะ ครูบางท่านก็เป็นครูจริงมีความเข้าใจและห่วงใย บางท่านก็ไม่สมควรที่จะเป็นครูหรือมาสอนใครได้เพราะคนเป็นครูคือคนที่มองนักเรียน หรือมองคนให้รอบด้าน แต่บางคนเข้ามาเป็นครูเพราะเข้ามาหาผลประโยชน์เท่านั้นเรียกว่าตนเองเป็นครูได้อย่างไร ครูในโรงเรียนนี้ไม่ควรถือว่าทำอะไรให้ใครฟังเพราะมีไม่กี่ท่านเท่านั้นที่เป็นครูจริง ๆ มีจิตวิญญาณของความเป็นครูโดยแท้จริง แต่บางคนที่ว่าเราเข้ามาพึ่งพาอาศัยเขาให้ได้จบหลักสูตรจะทำอย่างไร จะใช้งานเราอย่างไรได้ เรื่องมารยาทในโรงเรียนก็เป็นเรื่องหนึ่งที่ข้าพเจ้าถูกหวังติงมาว่าเป็นบุคคลไม่มีมารยาทไม่ยอมไหว้ แม้ที่จริงนั้นไม่ใช่อย่างที่เขาพูด แต่ข้าพเจ้าก็ยอมรับมันเสียไม่ได้ ต้องอดทนทุกอย่างพินิจทำงานทุกอย่าง บางครั้งต้องทำงานเอกสารที่เป็นข้อมูลเท็จ ซึ่งผิดกฎหมายหรือผิดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบ้างก็จำเป็นจะต้องทำเพราะ คำว่า “เขาให้ทำอะไรก็ทำ” ข้าพเจ้าเกลียดคำนี้ที่สุดในการใช้ชีวิตอยู่ที่นี่ บางครั้งก็นะว่าครูที่สอนในโรงเรียนนี้ไม่เคยผ่านช่วงชีวิตในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรืออย่างไรถึงไม่เข้าใจว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์ก็เป็นคนไม่ใช่เครื่องยนต์ที่จะทำงานได้โดยไม่เหน็ดเหนื่อย มีหน้าที่อื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบหลายอย่าง อยู่กับงานที่นี้ข้าพเจ้ายังพอจะทน แต่อยู่กับคนต้องยอมรับว่าจำต้องทนมากกว่าอยู่กับงาน คำว่าชนชั้นวรรณะยังมีอยู่ในสังคมไทยพ่อแม่ผู้ปกครองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์คนใดเป็นข้าราชการ เป็นบุคคลมีอำนาจย่อมได้รับสิทธิพิเศษมากมายไม่มีใครพูดในเชิงลบ ในทางกลับกันไม่ใช่แค่ตัวข้าพเจ้าเพื่อที่ร่วมฝึกประสบการณ์ก็ถูกทำร้ายด้วยคำพูด ด้วยการปฏิบัติตนเช่นกัน การแก้ปัญหาที่คือนิ่งเฉย และอดทนไปให้ครบภาคการศึกษาไป บางครั้งข้าพเจ้าก็เกิดอยากย้ายสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมถึงหนักที่สุดก็คืออยากเลิกที่จะเดินทางสายการเป็นครู แต่สุดท้ายข้าพเจ้าก็ต้องทำใจนิ่งเฉยไปไม่ให้อะไรเกิดขึ้นแต่เพื่อคำว่าครอบครัวและการจบการศึกษาแล้วข้าพเจ้าก็จำเป็นที่จะต้องใช้เวลาอดทนใน

การอยู่ร่วมกับคน อดทนในการทำงาน เพราะอดทนไม่นานความอดทนนั้นจะแปรเปลี่ยนเป็นความสำเร็จในชีวิตของข้าพเจ้า และปัจจุบันนี้ข้าพเจ้าก็ทำการชดเชยปฏิบัติหน้าที่ความสำเร็จนั้นทุกวันเพราะว่าจะผ่านไปแต่ละวัน

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นสิ่งที่ดีและทำให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ ใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ใช้เวลาอดทน ความขยันหมั่นเพียรในการทำงานและประกอบอาชีพ และสิ่งหนึ่งที่สำคัญที่สุดในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นั้นก็คือการเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพราะการเลือกที่ฝึกเป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำให้เกิดภาพจำ เจตคติต่อการประกอบวิชาชีพ การมองสังคมทำงานในทางที่ดีหรือไม่ สถานที่ที่เลือกฝึกประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญในการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู **แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือตัวเราเอง ที่จะเลือกมองทุกสิ่งทุกอย่างที่เข้าเป็นความสุขเป็นประสบการณ์หรือเป็นความทุกข์ในชีวิต**

เพราะแม่บังคับ (1)

“เอ๊ย!” เสียงที่คุ้นหูเป็นประจำทุกเช้า ทำให้รู้ว่าถึงเวลาที่สมควรพอก่อนนอน
วันนี้เป็นเช้าวันอาทิตย์ เป็นวันหยุดของหลาย ๆ คน ทุกคนต่างก็อยากพักผ่อนให้สบายใจ พักกายในช่วงวันหยุดของสัปดาห์แต่ไม่ใช่ฉัน เพราะไม่ว่าจะเป็นวันไหน ๆ ครอบครัวของฉันจะต้องปลุกให้ตื่นตั้งแต่เช้าเพื่อมาทำหน้าที่ของตนเอง แม่กับพ่อมักจะพูดอยู่เสมอว่า “ตื่นเช้าได้เวียกหลาย ตื่นสายได้เวียกน้อย” คือการตื่นเช้าก็จะทำให้เราไต่งานเยอะขึ้น แต่ถ้าหากตื่นสายก็จะเสียเวลากับการนอน ในวันนั้นก็จะได้งานไม่เยอะ ฉันจึงต้องตื่นเช้าอยู่เสมอ จะได้ตื่นสายบ้างก็ต่อเมื่อวันนั้นไม่มีงานบ้านให้ทำหรือทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว

“เอ๊ย ๆ ๆ” เสียงของแม่ยังคงเรียกฉันให้ตื่นจากวิมานของฉัน แม่จะเรียกอย่างนี้เสมอจนกว่าฉันจะตื่น พร้อมกับตอบรับแม่

“จำแม่” ฉันตอบรับแม่ด้วยน้ำเสียงจ้วเจีย เพราะยังไม่ตื่นนอนเต็มที่ เมื่อคืนก็ทำการบ้านดีกว่าจะได้นอนก็เกือบตีหนึ่ง ตอนนี่ก็ตีห้าครึ่ง ได้นอนไม่กี่ชั่วโมงเอง งานไม่เยอะหรอกแต่เล่นมากกว่า

ฉันติดนิสัยทำงานตอนกลางคืนเพราะมันเจียบสงบและตอนกลางวันต้องไปช่วยทำงานบ้าน ยิ่งช่วงนี้เป็นช่วงของฤดูทำนาแล้ว ทุกเสาร์อาทิตย์หรือวันปกติถ้ากลับจากโรงเรียนเร็วก็ต้องออกไปนาทุกวัน วันนี่ก็เป็นอีกวันที่ต้องออกไปนา เนื่องจากนาของฉันยังปักดำไม่เสร็จเลยเมื่อวานก็ไปถอนกล้าทั้งวัน กว่าจะได้แต่ละมัดลำบากเหลือเกิน เราต้องถอนต้นข้าวเล็ก ๆ ที่ยังเรียกว่า “กล้า” หรือ “กล้าข้าว” เพราะนำไปปักดำในนาทั้งหมด ฉะนั้นจึงต้องใช้มัดกล้าจำนวนมากเพื่อให้พอต่อแปลงนาของฉันทั้งหมด

แม่สอนให้ฉันถอนกล้าเป็นตั้งแต่เด็ก ๆ บางครั้งฉันก็ไม่เข้าใจเหมือนกันว่าทำไมต้องบังคับให้ฉันทำตั้งแต่เด็กขนาดนั้น แม้ว่าฉันจะทำต้นกล้าขาดถอนกล้าไม่ได้เยอะ แม่ก็ยังจะให้ฉันทำอยู่ดี คำพูดที่แม่บอกฉันเสมอคือ “คนเขามันปัดได้เฮ็ดเป็นมาตั้งแต่เกิด ถ้าปัดเฮ็ดจะฮู้บ้อ คนอื่นยังเฮ็ดได้เป็นหยั่งเอื้อยสิเฮ็ดบ่ได้” แม่พยายามบอกฉันว่าคนเราทุกคนไม่ได้ทำทุกอย่างเป็นตั้งแต่เกิดแต่ทุกคนก็ต้องเรียนรู้ที่จะทำ คนอื่นทำได้ทำไมเราจะทำไม่ได้ พอโตมาฉันก็ทำเหมือนอย่างที่แม่สอน ยิ่งตอนนี้ฉันอยู่มอปลายแล้ว ก็ยังต้องเป็นแรงที่สำคัอีกหนึ่งแรงที่ต้องไปช่วยครอบครัว

“ฟ้า ๆ แหน่ มันสวยหละดีะ นอนตื่นสวยปานนี้สิเฮ็ดอียังกิน” เมื่อฉันตอบรับเสียงของแม่ ก็มิวายที่จะโดนบ่นว่าตื่นสายทั้งที่ตอนนี้ก็ตีห้าครึ่ง แต่ตีห้าครึ่งช่วงนี้คือตะวันขึ้นแล้ว ท้องฟ้าสว่างอย่างกับเจ็ดโมงเช้า

“เพ็งจะตีห้าเค็งนิงแม่กะตาย” ฉันก็ตอบแม่ไปว่าเพ็งจะตีห้าครึ่งเอง ทำไมแม่ต้องรีบปลุกฉันขนาดนั้น

“ช่วย เวลามันสิถ้าผู้ใดอยู่บ้อ ตื่นเช้าได้เวียกหลายตื่นสายได้เวียกน้อย กะคือบอคือสอนอยู่” แม่บ่นให้ฉันบ้างที่ฉันว่ามันยังเข้าอยู่ ทั้งยังไม่ลืมวลีเด็ดที่บอกกล่าวและย้ำเตือนฉันเสมอ

“จำ ๆ เดียวเอื้อยไปอาบน้ำก่อนขึ้น” ก่อนที่แม่จะบ่นไปมากกว่านี้ ฉันจึงขอตัวไปอาบน้ำ ไม่งั้นคงจะโดนบ่นไปอีกยาว

“เดี๋ยว ๆ แม่สิสั่งความไว้ก่อน แม่เตรียมของไว้วันตะกร้าแล้ว ยังแต่ไปซื้อผักพริก ผักหอม ก่อนออกไปซื้อแหนเด้อ แม่สิออกไปถอนกล้าถ้า จักหนอยพอกสิออออกมาจับคน” แม่สั่งฉันก่อนจะออกไปนาเพราะเมื่อคืน

แม่กับพ่อนอนนา เพื่อเตรียมคานาและเฝ้าของที่ขนออกไปไว้มา กลัวจะมีคนมาขโมยจึงต้องนอนเฝ้านาด้วย แม่คงออกมาตั้งแต่เช้าเพื่อมาเตรียมข้าวของที่จะใช้ทำกับข้าวเลี้ยงคนที่มาคานาช่วยบางอย่างที่ยังขาดแม่ก็เตือนให้ฉันไปซื้อไว้ก่อนออกไปนา

ส่วนพ่อก็จะออกมารับคณงานออกไปคานา แต่พ่อรอให้แม่ไปถึงนาก่อนพอใช้ ‘รถไถนาเดินตาม’ มารับคณงาน คือรถไถที่เราต้องต่อกระบะหลังเอง เนื่องจากบางคนไม่มีรถไปก็ต้องเอารถมารับ บางคนมีรถก็ใช้รถจักรยานยนต์ไป ส่วนฉันก็ต้องเตรียมของทุกอย่างให้พร้อมแล้วเอาขึ้นรถไถไปกับพ่อ พร้อมกับคนอื่น ๆ

หลังจากที่ฉันอาบน้ำเสร็จเรียบร้อยก็รีบไปซื้อของตามที่แม่สั่งไว้เพราะถ้าขาดแม่แต่อย่างเดียว มีหัวโดนบ่นหูชาทั้งวันแน่ ๆ เพราะฉันเคยลืมของแล้วโดนแม่บ่นเกือบทั้งวัน

“ตอนเฮาเว้านะมันบ่ฟัง เฮ็ดหูทวนลม เป็นจึงได้บาดนี้ สุดท่ายกะบ่ได้ของหีย” เสียงของแม่ที่บ่นเมื่อฉันลืมของที่แม่สั่ง บางครั้งก็ต้องขับรถออกมาซื้อโนหมุบ้านแม่ก็จะบอกว่าเสียเวลาทำงานอีก ถ้าเอามาตั้งแต่แรกก็ไม่ต้องกลับออกไปอีก ซึ่งเมื่อฉันลืมของครั้งเดียวก็ทำให้ฉันจำไปแทบตลอดชีวิต แต่ก็ยังลืมอีกอยู่ดี

สักพักก็ได้ยินเสียงคนมาหน้าบ้านแล้ว ฉันมองดูนาฬิกาก็เจ็ดโมงพอดี ปกติเขาก็จะมาประมาณเจ็ดโมงไม่กี่กินเจ็ดโมงครึ่งเผื่อการเดินทางด้วย แปะโมงก็ให้ได้ลงคานา ฉันจึงเดินออกไปหน้าบ้าน พร้อมกับหัวข้าวของที่เตรียมไว้ทั้งหมดออกไปด้วย

ทยอยขนของออกไปจากในครัว สักพักหนึ่งก็เห็นรถโถงของพ่อมาพอดี รอให้คนงานมาครบก็นั่งออกเดินทางได้

คนงานที่มาช่วยด้านากจะเป็นคนที่พ่อและแม่ไปช่วยงานเขาแล้วหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “คนหุน” คือการขอแรงกันนั่นเอง เช่น เมื่อบานพ่อไปช่วยด้านากของบ้านนางวันนี่บ้านากก็มาช่วยพ่อด้านาก ซึ่งพ่อไปช่วยคนอื่น ๆ ด้านากหลายคนแล้ว เมื่อถึงคิวตัวเองก็มีคนงานหลาย ๆ คนที่เราเคยไปช่วยเขามาด้านาก จึงทำให้ไม่ต้องจ่ายค่าจ้างเยอะ แต่เราใช้แรงของเราเข้าแลกมากกว่า หรือบางคนก็เลือกได้ว่าจะรับจ้างหรือจะเอาหุน แต่คนส่วนใหญ่ก็จะเอาหุนมากกว่า แต่ก็ต้องนัดคิวกันให้เรียบร้อยคิวด้านากจะได้ไม่ชนกัน

ขณะที่นั่งรถออกจากบ้านกำลังจะไปนา พ่อก็จอดซื้อน้ำแข็งที่ร้านค้าทางออกหมู่บ้าน ก็ทำให้ฉันเจอเพื่อนที่มาซื้อของ จึงทักทายกันตามปกติ

“เฮ้ยแก้ว ป๊ะไปนา” ฉันทักแก้ว เพื่อนที่เรียนโรงเรียนด้วยกันเมื่อตอนเรียนอยู่ประถมศึกษา

“ไผ แม่เน้ออัยบ่” แก้วตอบกลับมา

แก้วเดาว่าเป็นฉัน เพราะแก้วไม่แน่ใจเนื่องจากฉันใส่เสื้อแขนยาวขาด ๆ กางเกงขายาวดำ ๆ เก๋ ๆ เพราะต้องใส่ไปลงโคลน จึงไม่จำเป็นต้องใส่เสื้อผ้าดี ๆ อีกทั้งฉันยังเอาเสื้อมาผูกมัดหน้าเห็นแต่ดวงตา ใส่หมวกมุดอย่างแน่น เพราะแม่ให้ฉันใส่ไว้กลัวว่าฉันจะดำถึงแม้ว่าฉันจะดำอยู่แล้วก็ตาม

“แม่เน้อ ๆ เฮาหนีละ บ่ได้ไปนาบ้อ” ฉันตอบรับเพื่อนว่าเป็นฉันเอง ฉันจึงถามเพื่อนว่าไม่ได้ไปนาหรือ เพราะดูจากชุดที่ใส่ก็เหมือนแต่งตัวอยู่บ้านมากกว่า แก้วใส่เสื้อแขนสั้นกับกางเกงขาสั้นธรรมดา

“บ่ ๆ แม่เฮาว่าบ่ให้ไปมันฮ้อนแดดให้อยู่เฮ็ดการบ้านอยู่เฮือนนี่ละ” แก้วตอบฉันว่าแม่ไม่ให้ไปนา แต่ให้อยู่บ้านทำการบ้านแทน

หลังจากที่แก้วบอกฉัน พ่อก็ออกรถพอดิฉันกับแก้วจึงโบกมือลากัน ฉันได้แต่มองแก้วจนลับตาแล้วหันมามองชุดเสื้อผ้าที่ตนเองใส่ มันทำให้ฉันรู้สึกอิจฉาแก้วที่แก้วได้อยู่บ้านไม่ได้ออกไปนาคาแดดแบบฉัน บางครั้งฉันก็สงสัยนะว่าทำไมพ่อแม่เพื่อนคนอื่น ๆ ทำไมเขาไม่เห็นบังคับลูก ๆ ไปนาเหมือนแม่ฉันเลย ฉันละอิจฉาเพื่อน ๆ ที่ได้อยู่บ้านในวันเสาร์อาทิตย์ได้ทำการ

บ้านตอนกลางวันอยู่บ้านไม่ต้องตากแดดให้ตัวดำเหมือนฉัน ฉันเคยขอแม่ไม่ไปนา แต่แม่ก็ไม่ยอมทิ้งที่บางวันไปนาก็ไม่ได้ทำอะไร แต่แม่ก็ไม่ให้ได้อยู่บ้าน บางครั้งที่ฉันโดนบังคับมาก ๆ ฉันก็ทำหน้าที่ไม่พอใจจนทะเลาะกับแม่ตลอดนาน ๆ จึงจะได้กลับบ้าน แต่เมื่อได้อยู่บ้านก็ไม่ได้ได้อยู่เฉย ๆ ต้องทำงานบ้านทุกอย่าง แม่พอกลับมาบ้าน บ้านต้องเรียบร้อย ถึงจะสามารถไปเล่นกับเพื่อนได้ มีครั้งหนึ่งฉันเคยไปเล่นกับเพื่อนตอนเลิกเรียน อยู่เล่นจนค่าพอกลับมาบ้าน ข้าวก็ไม่ได้นึ่ง ผัาก็ไม่ได้ซั๊ก บ้านก็ไม่ได้กวาด ฉันโดนตำหนิโดนตีที่ไปไหนไม่บอกและไม่ทำงานบ้านให้เรียบร้อย จนทุกวันนี้ก็เลิกจากโรงเรียนก็ต้องทำงานบ้านให้เรียบร้อย ซั๊กผ้า นึ่งข้าว ทำความสะอาดบ้านเสร็จก็ค่าพอดิฉันจึงไม่มีเวลาไปเล่นกับเพื่อน ๆ เหมือนคนอื่น ๆ เขา และยังเสาร์อาทิตย์ก็อย่าได้หวังเลย

เสียงที่สั้นจนแทบฟังไม่ออก แล้วเดินเข้าไปกอดแม่ ฉันร้องไห้ต่อหน้าแม่พร้อมกับกล่าวคำขอโทษซ้ำ ๆ และเสียงสะอื้น โดยไม่อายแม่เลย

โปรดติดตามต่อฉบับหน้า

ฟ้า ข อ ง โ ค ร

พากฟ้า...เป็นของใคร
เสียงหัวใจฟ้าไฟถาม
กรวดดินหรือเมฆวาม
มีสิทธิ์จ้องครองฟ้าไกล

ชนชั้นเหมือนหมอกมัว
ฟ้าสลับหลายสมัย
แสงส่องเริ่มรำไร
เบิกฟ้าใหม่ด้วย...เสรี

ไร่นัวร์า

เ พ็ ย ง วิ ชา

กึกก้องสว่างทั่ว
กลับมิดมัวสลับแสง
ลมล้าคลื่นอ่อนแรง
มีเพียงโคมประกาศ

เปรียบไปก็คล้ายโลก
ระคนศอกและชิ้นหวาน
มีเพียงวิชาชาญ
จะชี้ทางให้ดำเนิน

นามปากกา

แดนสนทนา

แสงสุดท้ายของวันที่ใกล้ดับขอบฟ้า
ส่องกระทบก้อนเมฆกลายเป็นสีส้มอมชมพูมอง
แล้วให้ความรู้สึกอบอุ่น สบายตา แต่ห้วง
แห่งอารมณ์ที่ดื่มด่ำทัศนียภาพอันงดงามนี้มัก
อยู่ได้ไม่นานนัก

เพราะนี่เองคือสัญญาณที่ธรรมชาติ
กำลังบอกกล่าวให้เราได้ทราบว่าการมาเยือน
ของรัตติกาลใกล้เข้ามาแล้ว ฟุ่กนที่จับกลุ่ม
ออกหากินคล้ายจะรับรู้ต่างพากันบินอย่างเอื่อย
เฉื่อยเรียงร้อยเป็นรูปทรงงามตา มันกระพือ
ปีกให้น้อยลงและกางปีกให้กว้างขึ้น ด้วยรูปร่าง
สายลม จะช่วยพยุงตัวให้ลอยละลิวไป เพราะ
ปีกทั้งสองข้างล่าจากการบินหาอาหารวิธีนี้
คงช่วยผ่อนแรง ในการกลับสู่รังของมัน

มนุษย์ทั้งหลายก็รับรู้ได้เช่นกัน จาก
ภาพที่ผู้คนมากหน้าหลายตาอ้าปากอยู่อย่างเน่นชนิด
ในยานพาหนะ ตามท้องถนน คนส่วนใหญ่เดินทาง
กลับบ้านด้วยสีหน้าอันเหนื่อยหน่ายและอ่อนล้า

“ไม่แปลกหรอกที่จะเป็นอย่างนั้น”
เพราะทุกชีวิตต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดในสภาพ
ที่วุ่นวายอยู่ทุกวัน สิ่งที่เขาต้องการมากที่สุด
ในตอนนี้คงไม่พ้นการพักผ่อน พักผ่อน และพักผ่อน
(ไม่น่าเลยอยู่ดีไม่ว่าคิดตัวเองไป เหนื่อยเปล่า ๆ
ผมนี้เวทนาพวกเขาจริงจริง)

“คุณครับ” คุณนั่นแหละ อยู่กันสอง
คนผมจะเรียกใครได้ ผมรบกวนอย่าเดินเร็วมาก
นักช่วยเดินไปพร้อม กับผมได้หรือเปล่า เขาไม่
คอยก็อายุก็มากแล้วเกิดหลงกลจนถึงบ้านหาจะ

ขอบใจ ๆ ไ้คนที่มีน้ำใจอย่างคุณ
มาช่วยผมค่อยเบาใจ แต่คุณไม่ต้องกังวลหรือ
บ้านผมอยู่ใกล้วัดนี้เอง ทางผ่านกลับบ้านคุณพอดี

ดูท่าหน้าท่าตาเขา ก็คุณเดินเข้า
ออกผ่านบ้านผมประจำ คนมีตาที่โหนเค้าจะ
มองไม่เห็น แล้วอีกอย่างหมู่บ้าน เรามันก็เล็ก
แค่นี้ใครย้ายเข้าออกมันก็รู้กันทั่วเป็นธรรมดา

เพิ่งย้ายเข้ามาอยู่ใหม่ คงไม่รู้สิทำ เค้า
ลือกันว่าบ้านนั้นเอาการอยู่นะ ฮา ๆ ผมล้อเล่น

เมื่อที่ศาลารอรถประจำทางหน้าหมู่บ้าน
คุณทำงานอยู่ในเมืองหรือ เห็นมารอรถทุกวัน โกล
พอคุณเลยนะนั่งรถ ไปกลับทุกวันอย่างนี้ ท่าทางคง
เหนื่อยแยะ

อ้อ ! ขอภัย ๆ ที่ลืมแนะนำตัว ผม
ชื่อประสิทธิ์ บ้านอยู่ติดกำแพงวัดผมเกิดและเติบโต
อยู่ที่นี้ ผมใช้ชีวิตอยู่แถวนี้มานาน นานพอที่จะรู้
วาระอะไรเป็นอะไร แล้วไม่ทราบว่าคุณชื่ออะไรครับ
..... ?

ความจริงผมเข้าใจคุณนะ เมื่อก่อนตั้งแต่
สมัยเรียนจนทำงานนั่นแหละผมก็นั่งรถไปกลับตัว
เมืองทุกวัน

คุณถามผมหรือว่าไปทำอะไรอยู่ตรงนั้น
ช่วงโพลเพล หรือที่เค้าเรียกกันว่า “ยามสนชยา”
ช่วงที่เป็น รอยต่อของกลางวันและกลางคืนอย่างนี้
“ผมชอบนะ” ผมชอบที่จะออกมาเดินเล่นในเวลา
อย่างนี้เป็นประจำ

อากาศเย็นสบายไม่ร้อนจนเกินไป อีก
อย่างการเดินเล่น ในเวลานี้ทำให้ผมคิดถึงอดีตคิดถึง
เรื่องราวเก่า ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ช่วงเวลา

นั้นเป็นเวลาที่มีความสุข และต้องเผชิญกับความ
ทุกข์ ได้หัวเราะอย่างสุดเสียงและได้ร้องไห้จนแทบ
ไม่เหลือน้ำตา ทำงานอย่างหนักเพื่อเงิน หามาได้
มากมายและเสียมันไปในเวลาอันแสนสั้น “เฮ้อ”
คิดถึงเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ ที่ไรผมก็อยากจะทำ
ออกมาดัง ๆ แต่เอาเถอะ ถึงอย่างไรตอนนี้มันก็
ไม่มีความหมายสำหรับผมแล้ว

ดูอย่างร้านขายของชำทางซ้ายมือนี้สิ
เจ้าของมันชื่อ เจ๊กเม้ง ชายของแพงฉิมชื่อมาลี
มันขายร้อย

มองแบบนี้คงคิดว่าผมพูดเกินจริง จะเป็น
ไปไม่ได้ยังไงทั้งหมู่บ้านมีอยู่ร้านเดียว ร้านอื่นที่
ไกลสุดก็ทำกิโกลีน

ทำไมไม่มีคนเปิดแข่งหรือ ใครจะไป
กล้ามันเป็นดองกับผู้ใหญ่แถม “ถึงตรงนี้ก็ต้องพูดกัน
เบา ๆ หน่อยนะ” ก็ หลังใหญ่ ๆ ติดกันนี้จะ
บ้านมัน ผู้มีอิทธิพลแถบนี้เลยเป็นผู้ใหญ่บ้านแต่ชื่อ
ประโยชน์ไม่เคยสร้างมันสร้างแต่ปัญหา อย่างวัน
ก่อนพวกเจ้าหน้าที่รัฐมาทำแบบสอบถามเกี่ยวกับ
พวกประชารัฐ ไทยนิยมยั่งยืนอะไรเทือกนี้ มันก็ไม่
ใส่ใจเค้า ขอให้ประชาสัมพันธ์หายเงิบ อย่างนี้
ชุมชนมันจะพัฒนาได้ยังไง ผู้นำไม่สนใจความถูก
ต้อง ไม่สนใจความเป็นอยู่ลูกบ้าน วัน ๆ คิดแต่
เรื่องผลประโยชน์พวกพ่อตัวเอง

นี่ก็อีกหลังบ้านครูเสรีรู เสียดังเออะอะ
คงจะตีลูกชายแถมตามเคย หัวอกคนเป็นพ่อเป็น
แม่ลูกคึกคึกขึ้นใจลูกร้ายก็ทุกขระทม หวยมันคันมา
ออกที่ครูเสรีรูลูกชายเป็นจำพวกประโยชน์ ไม่สร้าง
มันเล่นสร้างแต่ปัญหา คิดแล้วก็น่าสงสาร ลูก

ที่มาภาพ : สืบค้นจาก <https://bit.ly/2TIND1w> [31 ธันวาคม 2561]

ชาวบ้านสอนได้แต่ลูกตัวเองกลับสอนไม่ได้
คุณถามผมว่า
ไม่เหงาบ้างหรือ ?

นี่คงเห็นผมมาเดินคนเดียวลึบๆ
“ผมไม่เหงาเลย” ผมอยู่ที่นี้ไม่ค่อยเหงาเท่าไร
เพราะผมมีเพื่อนเยอะ บางคนอยู่ที่นี้มาก่อนผม
จะเกิด บางคนก็เพิ่งย้ายมาไม่นานนี่เอง อย่าง
คุณ เราก็เป็นเพื่อนกันได้นะ ไม่เป็นไรผมไม่ถือ
เรื่อง อายุ ผมนับถือคนที่มีความคิด

“อ้อ ๆ ครอบครัวยุคใหม่” พวกเค้ายังไม่
ได้มาอยู่ด้วยหรอกครับ ตอนนี่ผมกับภรรยาแยก
กันอยู่ลูก ๆ ของผมยัง อาศัยอยู่กับเชอ ผมหวัง
ว่าพวกเขาจะมีความสุขดี ความรักที่ผมมีให้พวก
เค้ามันมาก มากมายเกินกว่าจะมีอะไรมา เทียบ
ได้

ใกล้มีตอย่างนี้อากาศเริ่มเย็นนะคุณเห็น
ด้วยหรือเปล่า หวังว่าการที่ผมชวนคุยอย่างนี้จะ
ไม่เป็นการรบกวนเวลาของคุณมากเกินไปนะ

จะเสียมารยาทไปหรือเปล่าถ้าผม
มีเรื่องสำคัญจะแนะนำคุณ อยากให้คุณรู้และ
ระลึกมันไว้เพราะผมไม่อยากจะให้คุณพลาด
โอกาสการใช้ชีวิตที่มีความสุขเหมือนกับที่ผม
พลาด ผมมันคนบ้างานที่จริงจังพูดว่าผมบ้า
เงินถึงจะถูก เพราะผมเชื่อว่าเงินซื้อความสุข

ให้ผมและครอบครัวได้ ผมจึงทุ่มเทเวลาทั้ง
หมดเพื่องาน ตั้งแต่ได้เลื่อนเป็นผู้จัดการ ผม
ก็เอาแต่หมกมุ่นมาทำงาน หมกมุ่นมาหา
เงิน เวลาว่างแทบไม่มีเวลาว่างสังสรรค์กับเพื่อน
ฝูงเลยจะได้อยู่พร้อมหน้าพร้อมตากับครอบครัว
ยังแทบไม่มี คุณก็อย่าเอาอย่างผมละ

“เงินเป็นสิ่งสำคัญแต่ไม่ใช่สิ่งสำคัญ
ที่สุด” เมื่อไหร่ที่คุณเป็นทาสของมันคุณจะหลงลืม
สิ่งทีเรียกว่า ความสุข ซึ่งมันก็หาได้ไม่ยากเย็น
อะไรนักแค่คุณทำงานและใช้เงินแต่พอคืนมีเวลา
อยู่กับครอบครัวที่คุณรักบ้าง ได้พูดคุยกับเพื่อนที่
รู้ใจบ้าง ได้พักผ่อนหรือเที่ยวจรรานเสียบ้างเท่า
นี้ก็มีความสุขแล้วอย่าหาเอาความวุ่นวาย
แลก กับสิ่งที่เสียไปไม่คุ้มหรอกเชื่อผมสิ

คุณควรรู้ว่าในระหว่างที่เราทุกคนนี้
หลงลืมเป้าหมายที่สำคัญของชีวิตไปกันมาก
คนส่วนใหญ่พากัน “นั่งตกลา” ทั้ง ๆ ที่ไม่
ได้ต้องการปลา” นั่งอยู่จนชั่วชีวิตของคนเหล่านั้น
คุณวามันบ้าหรือเปล่า

ผมพร้อมบอกคุณมาขนาดนี้ก็เชื่อว่า
จะเข้าใจมันจริง ๆ เรื่องบางเรื่องเราต้องสัมผัส
มันด้วยตัวเราเอง

อย่างพวกเรื่องผี ๆ สาง ๆ เหตุ
ที่ไม่เชื่อเรื่องผีเพราะเราไม่เคยเห็นไม่เคย

สัมผัสด้วยตัวเอง เชื่อผมสิ คนเราไม่เห็นคุณค่า
ของความรัก ไม่เห็นคุณค่าของเวลา ไม่เห็นคุณค่า
ของมิตรภาพ และไม่เห็นคุณค่าของชีวิตง่าย ๆ
หรอก จนกว่าเราจะสูญเสียมันไป ผมจะขอพูดคำ
เดิมอีกครั้งหวังว่าคุณคงไม่รำคาญ ” เชื่อผมสิ”

ให้ตายเถอะ ! มีคชนาคนี้แล้วหรือ ผม
รบกวนเวลาอันมีค่าของคุณจริง ๆ ต้องขออภัย คินนี่
เราเดินร่วมทางกัน มาไกลพอๆ คุณเป็นคนแรก (ผม
กล้าสาบาน) ที่ตั้งใจฟังเรื่องที่ผมเล่าจนจบ คนอื่น ๆ
เขาคงจะเบื่อหน่ายแค่เห็นผมเค้าก็หนีแทบจะไม่ทัน

หะ ? คุณถามว่าบ้านผมอยู่แถวไหนหรือ
ผมอยู่ที่วัดนี่เอง “ใช่ครับใช่” แถวนั้นเป็นป่าช้า
คุณหายผิดแล้ว ผมไม่ใช่สัปเหร่อ นั่นไงเจ้า
ตุบมันหอนรับอีกแล้ว (เจอกันทุกวันมีงไม่คิดจะจำกัน
บางเลย เหรอวะ)

คุณถามผมว่าอะไรหรือครับ พอตีฟังไม่ถนัด
เสียงหมามันเห่าดัง ดังจนผมแทบไม่ได้ยินเสียงคุณ

“อ้อ ๆ” คุณถามผมว่าไม่กลัว “ผี” หรือ
ไม่กลัวหรือครับ ผมเลิกกลัวนานแล้ว นานมาก ก็
ตั้งแต่ผมตายใหม่ ๆ นั่นละครับ แล้วคุณละครับไม่กลัว
ผีหรือ ?

ไม่เชื่อสิคินนี่งเชื่อผมบนคำแพง คุณนี่เหลือ
เกินเดินผ่านทุกวันไม่เคยสังเกตเห็นจะสนใจอ่านบ้างเลย
คุณไม่อ่านแล้วคุณจะทำอะไร

อ่าน เขียน เรียนรู้ สู่ งานวิจารณ์

อ่าน เขียน เรียนรู้ สู่ งานวิจารณ์ เป็นค่ายวรรณกรรมแห่งเดียวในประเทศไทย ที่สอนการวิจารณ์ จัดโดย ธนาคารกรุงเทพ ร่วมกับสำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น ณ อาคาร สนิทวงศ์ นครนายก ในระหว่างวันที่ ๖-๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาทักษะการอ่านสรุปสาระสำคัญ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการคิดเชิงวิเคราะห์ และวิจารณ์ มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ บูรณาการกับการใช้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีโอกาสแสดงผลงานผ่านเวที ต่าง ๆ นับเป็นการสร้างนักวิจารณ์รุ่นใหม่สู่ สังคม และเพื่อสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม ของชาติ

การสมัครเพื่อคัดเลือกเข้าค่ายในครั้งนี้ ทาง โครงการได้กำหนดให้เลือกอ่านและวิจารณ์ หนังสือเล่มใดเล่มหนึ่งที่ได้รับรางวัลหนังสือ ดีเด่นแห่งชาติของสำนักงานการศึกษาขั้น พื้นฐาน (สพฐ.) รางวัลชมเชย รางวัล วรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) และรางวัลเชว่นบุ๊คอวอร์ด โดย

คัดเลือกจากผลงานที่ส่งประกวดทั้งหมด กว่าทศวรรษผลงาน มีคณะกรรมการคัด กรอง (พิจารณาคัดเลือกผู้ผ่านเข้ารอบ ๑๐๐ คน) คือ รศ.ดร.ตรีศิลป์ บุญขจร ผศ.ดร.พีเชษฐ แสงทอง คุณพินิจ นิลรัตน์ คุณสุกัญญา สุวิธานโฮ คุณฉวนาท เรืองฤทธิ์ และคณะกรรมการตัดสิน (พิจารณาตัดสิน ผู้ได้รับทุนรางวัล ๔๐ คน) คือ อาจารย์ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ อาจารย์วีระศักดิ์ จันทร์ส่งแสง อาจารย์ชัชมิตร แสงกระจ่าง บางคมบาง และอาจารย์จรรยาพร ปรปักษ์ประลัย

ข้าพเจ้าได้เลือกอ่านและวิจารณ์นวนิยาย “กา หลมทรทีก” ซึ่งเป็นนวนิยายของ “ปราปต์” มีชื่อจริงว่า ชัยรัตน์ พิพิธพัฒนาปราปต์ วรรณกรรมเรื่องนี้พิมพ์ครั้งแรกเมื่อพ.ศ. ๒๕๔๗ ได้รับรางวัลนายอินทร์อวอร์ด หมวด นวนิยายยอดเยี่ยมประจำปี ๒๕๕๗, รางวัล ชมเชยการประกวดหนังสือดีเด่นของสำนัก คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี ๒๕๕๘, รางวัลเชว่นบุ๊คอวอร์ด รองชนะเลิศอันดับ สองปี ๒๕๕๘ และได้รับการเข้าชิงรางวัล

วรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ในปี ๒๕๕๘ โดยตั้งหัวข้อวิจารณ์ ว่า “กาหลมฯ กับกลแห่งตราบาป”

ค่ายอ่าน เขียน เรียนรู้ สู่ งานวิจารณ์ มีวิทยากรค่ายคือ อาจารย์ชัชมิตร แสงกระจ่าง บางคมบาง อาจารย์วีระ ศักดิ์ จันทร์ส่งแสง และอาจารย์จรรยาพร ปรปักษ์ประลัย ซึ่งวิทยากรทั้งสามท่านเป็น นักเขียนและนักวิจารณ์มืออาชีพ นับเป็นอีก หนึ่งโอกาสและประสบการณ์ที่ดีของข้าพเจ้า

การอบรมการวิจารณ์ในครั้งนี้ได้แบ่งกลุ่ม ตามประเภทวรรณกรรมเป็น ๓ กลุ่ม คือ กวีนิพนธ์ เรื่องสั้น และสารคดี ข้าพเจ้า ได้อยู่กลุ่มการวิจารณ์เรื่องสั้นกับอาจารย์ จรรยาพร ปรปักษ์ประลัย อาจารย์ได้แนะนำ เทคนิคและวิธีการวิจารณ์วรรณกรรมให้ มีรสชาติ น่าอ่าน โดยเริ่มตั้งแต่การตั้ง หัวข้อวิจารณ์ การเลือกประเด็นและตั้งชื่อ ประเด็นที่จะวิจารณ์ และมอบหมายงาน ให้ข้าพเจ้าวิจารณ์เรื่องสั้นที่ชนะเลิศรางวัล

พานแว่นฟ้า “**เลื้อยคลุมของผู้พัน**” หลังจากการอบรมเสร็จสิ้น ข้าพเจ้าตั้งชื่อหัวข้อวิจารณ์ว่า “**เลื้อยคลุมหลาย พ.ศ. ขอเวลาอีกไม่นาน**” ข้าพเจ้าได้รับคำชมจากอาจารย์ว่าชื่อหัวข้อวิจารณ์และชื่อประเด็นแต่ละประเด็นของข้าพเจ้าเก๋มาแต่ไกล อาจารย์บอกว่าอาจารย์ชอบชื่อหัวข้อวิจารณ์ ส่วนเนื้อความในบทวิจารณ์อาจารย์ก็ได้แนะนำในข้อที่ควรปรับปรุง ข้าพเจ้ายินดีและตั้งใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่จะนำมาปรับปรุงและพัฒนาตนเองต่อไป

นอกจากได้ความรู้และเทคนิคการวิจารณ์ที่เต็มเปี่ยมแล้ว สิ่งที่ข้าพเจ้าประทับใจจนมีอาจลิมได้คือ **แนวความคิดการใช้ชีวิต** จากอาจารย์เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ในคืนสุดท้ายอาจารย์

ให้ดูภาพยนตร์เรื่อง “**ครุฑรับ เราจะสู้เพื่อฝัน**” เมื่อดูจบอาจารย์ตั้งคำถามว่าได้อะไรคิดอะไรจากภาพยนตร์เรื่องนี้ ข้าพเจ้ายกมือและลุกขึ้นตอบว่า “**การที่เรากลัวคิดแตกต่าง คิดนอกกรอบ โดยเฉพาะความสุดโต่งของเราจะทำให้เรากลัวกลัวที่จะเรียนรู้การใช้ชีวิต กลัวที่จะเข้มแข็ง กลัวที่จะผิดหวังและยอมรับความล้มเหลวในชีวิต เพราะชีวิตจริงไม่เหมือนอย่างในหนังสือ**” และก่อนแยกย้ายกันข้าพเจ้าพึกในคืนนั้น อาจารย์เนาวรัตน์ได้ให้ข้อคิด ซึ่งทำให้ข้าพเจ้ามีอาจลิมเลื่อนที่จะนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้ คือ “**วิชาชีพไม่สำคัญเท่าวิชาชีวิต**”

ขอบคุณธนาคารกรุงเทพ และสำนักพิมพ์ ประพันธ์สาส์น ที่มอบทุนรางวัลและจัดโครงการดีๆ แบบนี้มาจนถึงปีที่ ๔ เนื้อหาอื่นใด ข้าพเจ้า

รู้สึกอบอุ่นที่ได้รับความเมตตาจากอาจารย์วิทยากร รู้สึกชื่นใจในมิตรภาพที่ได้รับจากเพื่อน พี่ น้อง ในค่าย ที่มาจากต่างสถาบันทั่วประเทศ ข้าพเจ้ามีเพื่อนมากขึ้นทั้งที่อยู่ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคอีสาน เมื่อมีการอบรมหรือการประชุมงานเขียนที่ใด พวกเราก็คอยแจ้งข่าวและแนะนำกันเสมอมา

ข้าพเจ้าคิดว่า **การวิจารณ์วรรณกรรมทำให้เราได้เข้าถึงการอ่านอย่างแท้จริง เพราะเราได้ใช้วิจารณ์ญาณไตร่ตรองถึงสิ่งต่าง ๆ ในตัวของวรรณกรรมอย่างมีเหตุผล เราสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวางและไม่มีผิดมีถูก ทั้งยังได้พิจารณาสิ่งที่ดีและไม่ดีในโลกของวรรณกรรมและในชีวิตจริง**

**อ่าน เขียน เรียนรู้ วรรณกรรม
จดจำ คำครู แนะนำ
ปลูกกล้า เต็มฝัน สู่วิจารณ์
มิตรภาพ ประสบการณ์ คือรางวัล**

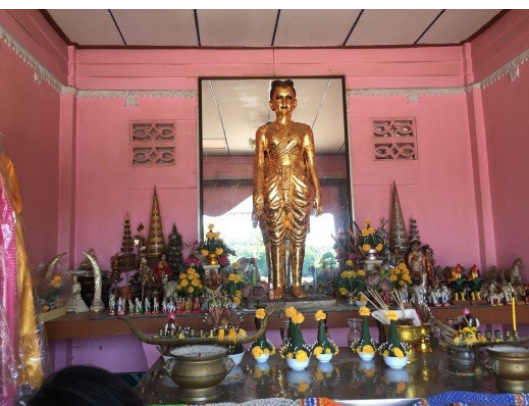
ศาลเจ้าแม่บัวลอย : เจ้าแม่แห่งละลม ชุมชนหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ชนิกานต์ แสวงพล / กฤติกา กัศนาบุตรีย์ / จินดารัตน์ พันศรี / ณัฐพร ชาติรัมย์

นักศึกษานอกไทย สาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 3

ในเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ มีศาลผีที่ตั้งมีความศักดิ์สิทธิ์และมีผู้คนจำนวนมากเคารพกราบไหว้บูชา อาทิ ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ศาลเจ้าพ่อสิงห์ทอง ศาลเจ้าพ่อหงส์ทอง ศาลเจ้าพ่อขุนสมบุรณ์ และศาลเจ้าแม่ศรีประทุมทอง นอกจากนี้ยังมีศาลเจ้าแม่บัวลอยอีกแห่งหนึ่งที่นับเป็นศาลผีซึ่งคนเมืองบุรีรัมย์ให้ความเคารพและกราบไหว้

ศาลเจ้าแม่บัวลอย ตั้งอยู่บริเวณละลม ชุมชนหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เจ้าแม่บัวลอยเสียชีวิตและศพลอยมาอยู่บนใบบัวแดงในสระน้ำละลม ชาวบ้านจึงนำศพขึ้นมาจากน้ำสภาพของศพไม่เน่าเปื่อย ต่อมาบริเวณนั้นมีชาวจีนเข้าไปกราบไหว้ขอพรแล้วได้สมดังปรารถนา จึงได้ตั้งศาลขึ้นมา ซึ่งถือว่าเป็นศาลแรก และเมื่อเวลาผ่านไปศาลก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงเรื่อยมา จนถึงหลังปัจจุบันเป็นครั้งที่ ๘

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงรูปปั้นเจ้าแม่บัวลอย

ศาลเจ้าแม่บัวลอยมีความเชื่อเรื่องต่าง ๆ อาทิ การขอบุตร การขอตัวเลขในการเสี่ยงโชค แล้วได้ตั้งสมปรารถนา ด้านอภินิหาร

ซึ่งจะเห็นได้จากการช่วยเหลือผู้คนที่เดือดร้อนในบริเวณที่ตั้งศาลและบริเวณใกล้เคียงศาล จึงทำให้เกิดความศรัทธาและเล่าขานต่อกันมา

ความเป็นมาของศาลเจ้าแม่บัวลอย

ศาลเจ้าแม่บัวลอยมีการเล่าอธิบายถึงประวัติความเป็นมาปรากฏที่มาถึง ๒ ส่วน ซึ่งทั้งสองส่วนนี้ มีความคล้ายคลึงบางส่วนคือมีหญิงสาวเสียชีวิตในบริเวณริมฝั่งสระละลม อำเภอเมืองบุรีรัมย์ แต่สาเหตุของการตายและการตั้งชื่อมีความแตกต่างกันของทั้งสองส่วน

ที่มาส่วนแรกของศาลเจ้าแม่บัวลอยเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๑ หญิงสาวเดินทางมาค้าขาย ณ เมืองแปะด้วยเรือบรรทุกสินค้า ปัจจุบันเมืองแปะ คือ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งระหว่างการเดินทางเกิดพายุฝน เป็นสาเหตุให้เรือบรรทุกสินค้าล่ม ทำให้หญิงสาวจมน้ำเสียชีวิตทันที ศพของหญิงสาวลอยมาติดบนกอบัวแดง ชาวบ้านจึงนำศพขึ้นมาจากน้ำ สภาพของศพไม่เน่าเปื่อยเมื่อถูกบอกเล่าต่อกันมากระทั่งในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีการตั้งชื่อของหญิงสาวตามสภาพการพบศพที่ลอยมาติดบนกอบัวแดง จึงตั้งชื่อว่า “เจ้าแม่บัวลอย” และคำบอกเล่าเป็นที่กล่าวขานของคนในชุมชน จึงมีคนจีนมากราบไหว้ขอพรให้ลูกหายป่วยจากโรคร้ายตรงบริเวณเจ้าแม่บัวลอยเสียชีวิต เมื่อลูกหายจากอาการป่วยจึงได้ตั้งศาลขึ้นเป็นศาลหลังแรก หลังจากมีการสร้างศาลหลังแรกขึ้นทำให้ผู้คนกราบไหว้ขอพรและสมปรารถนา จึงได้สร้างศาลหลังที่ ๒ ซึ่งสร้างขึ้นมาจากปีบ จนมาถึงศาลหลังปัจจุบันเป็นศาลหลังที่ ๘ ตั้ง

อยู่บริเวณตรงข้ามริมฝั่งสระละลม ถูกสร้างขึ้นเนื่องจากมีผู้ประสบอุบัติเหตุบริเวณหน้าศาลเจ้าแม่บัวลอย แต่ไม่ได้รับอันตราย จึงเป็นสาเหตุให้ครอบครัวของผู้ประสบอุบัติเหตุตั้งศาลขึ้นมาใหม่จากหลังเดิมที่อยู่ริมน้ำให้เป็นศาลหลังปัจจุบัน

ที่มาอีกหนึ่งส่วนกล่าวว่า หญิงสาวชื่อ บัวลอยลงไปเก็บผักบุ้งที่ริมฝั่งสระละลมถูกปลิงกัดจนน้ำเสียชีวิต ต่อมาชาวบ้านในบริเวณจึงตั้งศาลให้ชื่อว่า “ศาลเจ้าแม่บัวลอย”

รูปทรงของศาลเจ้าแม่บัวลอย

ศาลเจ้าแม่บัวลอยมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อยมาตั้งแต่หลังแรกมาจนถึงปัจจุบัน นับเป็นครั้งที่ ๘ ศาลของเจ้าแม่สร้างขึ้นครั้งแรก โดยคนจีนในชุมชน เนื่องจากลูกของคนจีนป่วยจากโรคร้าย คนจีนคนนั้นจึงกราบไหว้ขอพรตรงบริเวณเจ้าแม่บัวลอยเสียชีวิต เพื่อให้ลูกหายจากอาการป่วย ต่อมาลูกของคนจีนหายจากอาการป่วยในเวลาไม่นานหลังจากที่คนจีนขอพรต่อเจ้าแม่ จึงได้ตั้งศาลหลังเล็ก รูปแบบของศาลหลังแรก มีลักษณะเป็นศาลสังกะสีตั้งบริเวณที่เจ้าแม่บัวลอยเสียชีวิต ซึ่งถือเป็นศาลหลังแรก และถือเป็นจุดเริ่มต้นของศาลเจ้าแม่บัวลอย ในการสร้างตั้งแต่หลังที่ ๒ รูปแบบของศาลมีลักษณะเป็นศาลปืบไม่ปรากฏพบข้อมูลไว้อย่างชัดเจน และมีผู้ให้สัมภาษณ์ว่า มีช่วงระยะเวลาหนึ่งที่ศาลเจ้าแม่บัวลอยสร้างอยู่บนแพลอยน้ำในสระละลม ศาลหลังปัจจุบันเป็นศาลหลังที่ ๘ ตั้งอยู่บริเวณตรงข้ามริมฝั่งสระละลม ลักษณะของศาลเป็นศาลปูน มี ๔ เสา การสร้างศาล ๔ เสา เป็น

เหตุมาจากความเชื่อว่าบริเวณนั้นเป็นที่สิงสถิตของวิญญาณ ผู้ที่เคยอาศัยหรือเสียชีวิตในบริเวณนั้น ศาลเจ้าแม่บัวลอยหลังที่ ๘ สร้างขึ้นโดยคุณสมร พาสมบุรณ์ ชาวบ้านบริเวณชุมชนหลักเมือง และชาวบ้านบริเวณริมฝั่งสระละลม มีสาเหตุมาจากหลานชายของคุณสมรประสบอุบัติเหตุรถชน บริเวณหน้าศาลเจ้าแม่บัวลอยหลังเก่า ขณะปั่นจักรยานกลับบ้าน ถูกนำส่งโรงพยาบาล และพบว่าไม่มีบาดแผลหรือรอยฟกช้ำใด ๆ จากการบอกเล่าของหลานชายคุณสมรทราบว่า ขณะเกิดอุบัติเหตุตนรู้สึกว่ามีผู้หญิงใส่ชุดสีขาวยื่นมือมารับร่างกายก่อนที่จะตกลงสู่พื้น จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้มีการสร้างศาลเจ้าแม่บัวลอยหลังที่ ๘

พิธีบวงสรวงศาลเจ้าแม่บัวลอย

พิธีบวงสรวงศาลเจ้าแม่บัวลอยจัดเป็นประจำในวันที่ ๑ พฤษภาคมของทุกปี และวันก่อนประเพณีลอยกระทง (วันขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๒) ซึ่งในพิธีบวงสรวงศาลเจ้าแม่บัวลอยจะมีเครื่องบวงสรวงที่ต้องใช้ประกอบพิธีบวงสรวง ดังนี้

หัวหมูต้ม	๒	หัว
ไก่ต้ม	๒	ตัว
ปลาต้ม	๒	ตัว
กุ้ง หอย ปู	๑	จาน
ผลไม้	๒	ชุด
เมล็ดถั่วเขียว	๑	ถ้วย
เมล็ดงาขาว	๑	ถ้วย
น้ำตาลปีบ	๑	ถ้วย

นมข้นหวาน	๑	ถ้วย
เผือกต้ม	๒	ชุด
มันต้ม	๒	หัว
ฟักทองต้ม	๒	ลูก
มะพร้าวอ่อน	๒	ชุด
กล้วยน้ำว้า	๒	หวี
ข้าวเปล่า	๑	ถ้วย
ขนมหวาน	๒	ชุด

สุราขวดกลม	๑	ขวด
น้ำหวาน	๕	ขวด
น้ำชา	๕	แก้ว
น้ำเปล่า	๕	แก้ว
พานหมาก	๑	พาน
พานขันธุ์ ๕	๑	พาน
บายศรีปากชาม	๑ คู่	๙ ชั้น

เครื่องบวงสรวงในพิธีจำเป็นต้องจัดทำขึ้นตามความเชื่อ ตามขนบธรรมเนียม ประเพณีดั้งเดิม เพื่อส่งเสริมความเป็นสิริมงคลแก่ผู้จัดทำพิธีและผู้เข้าร่วมพิธี บวงสรวง แต่ในปัจจุบันเครื่องบวงสรวงคงยึดถือตามขนบธรรมเนียมเดิม และสามารถปรับตามความเหมาะสม ความสะดวกของผู้จัดทำพิธี ดังตัวอย่างเครื่องบวงสรวงที่กล่าวมาข้างต้นนี้

ส่วนของผลไม้ ๑ ชุด มีผลไม้ ๙ ชนิด ประกอบด้วย กล้วยหอม, ส้ม, สับปะรด, สาลี่, แอปเปิ้ล, องุ่น, ลูกพลับ และมะม่วง และขนมหวาน ๑ ชุด ประกอบด้วย ทองหยอด, ฝอยทอง, เม็ดขนุน, สาลี่, ขนมชั้น และขนมถ้วยฟู

การกราบไหว้ขอพร หรือบนบานต่อเจ้าแม่บัวลอยผู้คนนิยมกราบไหว้ขอพรบนบานเกี่ยวกับเรื่องของการเรียน การสอบบรรจุ การขอบุตร และการเสี่ยงโชค โดยสิ่งของที่นิยมนำมาถวายและแก้บน คือ ดอกไม้ ธูปเทียน ชุดไทย น้ำอบ น้ำหอม เครื่องแต่งหน้า ของถวายเป็นที่ห้ามนำมาถวายและแก้บน คือ เหล้าสุรา ของมีเงินมาต่าง ๆ

ขั้นตอนของพิธีบวงสรวง

ขั้นก่อนพิธีบวงสรวง ขั้นตอนก่อนพิธีการบวงสรวงนั้น ผู้จัดทำพิธีได้จัดเตรียมเครื่องบวงสรวงต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาข้างต้น และหาฤกษ์ยามในการทำพิธีบวงสรวง นอกจากนี้มีการทำความสะอาดบริเวณโดยรอบศาล และมีการตั้งเต็นท์สำหรับผู้เข้าร่วมพิธี

ขั้นพิธีบวงสรวง ขั้นพิธีบวงสรวงเริ่มตั้งแต่ผู้จัดทำนำเครื่องบวงสรวงมาจัดเรียงเมื่อถึงฤกษ์ยามยามตีประธานในพิธียกพานขันธุ์ ๕ วางถวายไว้ต่อหน้าเจ้าแม่บัวลอย และผู้คนที่มาร่วมพิธีจุดธูปเทียนพร้อมถวายดอกไม้กราบไหว้ต่อหน้าเจ้าแม่บัวลอย เมื่อผู้คนเข้ากราบไหว้เจ้าแม่ครบทุกคน และลำดับถัดมาประธานในพิธีเริ่มทำการเช่นเครื่องบวงสรวงจากนั้นประธานในพิธีเข้าไปกราบไหว้ พุดคุยกับผู้ที่เป็นร่างทรงของเจ้าแม่บัวลอย และเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมพิธีกราบไหว้ พุดคุยกับร่างทรงและถือเป็นอันเสร็จสิ้นพิธีบวงสรวง ท้ายที่สุดเมื่อเสร็จพิธี ร่างทรงแจกของเซ่นไหว้ให้กับผู้ร่วมพิธีทุกคน ให้นำไปรับประทาน เพื่อเสริมสิริมงคลให้แก่ผู้ที่เข้าร่วมพิธี

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงเครื่องเซ่นไหว้ในพิธีบวงสรวง

ศาลเจ้าแม่บัวลอยมีบทบาทต่อบริเวณชุมชนรอบ ๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่ทำให้ผู้คนในชุมชนเชื่อถึงความศักดิ์สิทธิ์ของเจ้าแม่บัวลอย และจัดทำพิธีบวงสรวงต่อเจ้าแม่บัวลอยขึ้นในวันที่ ๑ พฤษภาคม ของทุกปี และความเชื่อที่มีต่อศาลเจ้าแม่บัวลอยจัดเป็นความเชื่อเรื่องผีสงเทวดา และความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ อีกทั้งศาลเจ้าแม่บัวลอยมีบทบาทต่อบริเวณชุมชนรอบ ๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ที่ทำให้ผู้คนในชุมชนเชื่อถึงความศักดิ์สิทธิ์ของเจ้าแม่บัวลอย ทั้งเป็นที่พึ่งพาทางใจ เขตอนุรักษ์ และเครื่องมือควบคุมพฤติกรรมมนุษย์

กษีรารณพ

กาฬาก

กระแสน้ำที่ไหลเลื่อนในแควคุ้งฤดูวัสสานะ ได้โลมแล้ว สองฟากฝั่งให้ชุ่มชื้นด้วยหยาดละอองไอชล เคลื่อนคล้อยตามวิสัยแห่งธาราที่ไหลจากพื้นบนลงสู่ลุ่มล่าง ราวดังว่ามันจะไม่มีวันแห้งเหือดลง ดอกหญ้าที่หยดยืน รอละอองไอธาราได้แสดงความทรหดกล้าหาญอย่างที่สุด เพื่อข้ามพ้นจากคิมหันต์อันแห้งผาก บัดนี้มันได้แย้มยิ้มรับธารกระแสน้ำอย่างจริงใจ และมันจะรอจวบจนอรุณรุ่งที่จะสัมผัสกับแสงแรกของดวงตะวัน

ขอเพียงเธอได้มองกระแสน้ำและดอกหญ้าอย่างใคร่ครวญ ด้วยกวีภาวะ มองให้เห็นอย่างที่ไม่สามารถมองเห็น มัน และโปรดเห็นมัน “ดอกหญ้าได้กล่าวทักทายแสงแรกแห่งอรุณ และกำลังกล่าวขอบคุณแด่ธารอุทก ประหนึ่งคำของบุตรผู้ได้ดื่มกินกษีรารณพจากยอดประทุมอันผู้เป็นมารดา ความงามและความรักอัศจรรย์นี้จะปรากฏชัดสู่นัยตาของเธอ”

ห้วงธารที่กาลอดีตเคยแห้งเหือด มีเพียงรอยระแหงของพื้นธรณินทร์ บัดนี้ได้ถูกโลมด้วยหยาดแรกแห่งชลธาร โอบเอื้อแผ้วแผ่ความอุดมสมบูรณ์มวลพฤกษ์ไพรหญ้าให้ดำรงซึ่งความงามต่อไป...

กลับมาสู่ธารกิจกรรมอันเปรียบเป็นทะเล้นน้ำนมที่คอยโอบอุ้มพร้อมทั้งมอบพลังให้เหล่านักกิจกรรมได้เติบโตและพร้อมที่จะก้าวเดินต่อไปข้างหน้า มันได้ผ่านคิมหันต์ฤดูแล้วในระยะต้น และบัดนี้ได้ส่งหยาดกษีรารณพหยาดแรกสู่พวกเราอีกครั้งเมื่อวันที่ ๒๒-๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก กับค่ายวรรณกรรม ด้วยความหวังที่ว่า “ค่ายนี้จะเป็นค่ายที่ใหม่สำหรับเราในด้านวิถีคิด และแปลกออกไปด้านรูปแบบ”

เมื่อเห็นดังนี้แล้ว การประชุมเตรียมงานของเราจึงต้องเริ่มขึ้นด้วยรูปแบบที่ใหม่พร้อมด้วยคำถามมากมายที่พวกเราต้องใคร่ครวญและช่วยกันหาคำตอบ “...จะอย่างไรให้ได้มากกว่าคำว่า ‘แค่นี้ไปค่าย’ ทั้งตัวเราและผู้ร่วมค่ายทุกคน” การเตรียมงานของเราดำเนินต่อไป จากวันเป็นสัปดาห์ จากสัปดาห์เป็นสอง และสามสัปดาห์ จวบจนเป็นเดือน

เมื่อถึงกาลอันควร คือช่วงที่เราเฝ้ารอ รอดด้วยความหวังหวังว่าสิ่งที่เราเตรียมความพร้อมมา และทางที่พวกเราเลือกที่จะเดินมานั้น มันก้าวมาถูกทางหรือเปล่า เราจึงก้าวไปพร้อมกับความหวัง หวังว่าเราจะได้อะไร ผู้ร่วมค่ายจะได้อะไร และโรงเรียนจะได้อะไร...

กิจกรรมดำเนินไปตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. ของวันแรก และยาวนานถึง ๑๔.๐๐ น. ของวันที่สอง เป็นกิจกรรมที่อัดแน่นด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างพี่กับน้อง และผ่อนคลายด้วยตัวของมันเอง เราไม่รังัวตัวคน ไม่รังัวกิจกรรม เพียงแค่การแบ่งกลุ่มที่มอบความอิสระให้ทุกคนได้หาคนที่ตนไวใจแล้วสร้างกลุ่มด้วยกัน และภายใต้อิสระนั้น เราทำข้อตกลงร่วมกัน “เคารพซึ่งความคิดเห็นและทำอย่างไรจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข” สองข้อง่าย ๆ ที่ไม่บีบรัดพวกเราจนเกินไป จึงทำให้กิจกรรมดำเนินไปด้วยความราบรื่น (ในสายตาของผู้ทำและผู้สังเกต)

กิจกรรมดำเนินไปตามวิถีแห่งมันที่เราได้วางไว้ ทั้งการสร้างสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความรู้ รวมไปถึงกระบวนการฐานทั้ง ๓ ชุด ที่จัดเตรียมไว้ให้ผู้ร่วมค่าย และดูเหมือนว่าจะมีผู้ที่เข้าถึงหนึ่งในฐานกระบวนการชุดที่ ๓ (ฐานถอดต้นไม้) ที่เน้นให้เราศึกษาธรรมชาติอันเป็นพื้นฐาน

ในการอ่านวรรณกรรม ผู้ร่วมค่ายได้เข้าถึงมันหลายคน สิ่งที่เราได้ สิ่งที่ผู้ร่วมค่ายได้ล้วนไม่เหมือนกัน แต่สิ่งที่เราได้ นั้นคือสิ่งเดียวกัน เราจึงได้อะไรมากกว่าที่จะมาค่าย และเราทุกคนได้มากกว่า ผมเชื่ออย่างนั้น!

จนถึงขณะนี้ (ที่ผมกำลังเล่าเรื่องให้คุณได้อ่านอยู่ตอนนี้) มีคำถามมากมายผุดขึ้นมา หนึ่งในนั้นผมขอนำมาถามพวกเราทุกคนรวมทั้งตัวผมด้วย เป็นคำถามจากนักกิจกรรม (อยากทำกิจกรรมระดับไม่ติดแถว)

“แล้วใครล่ะ ที่จะมาทำหน้าที่เป็นหัวขาร เป็นกษีรารณพ ที่จะส่งต่อความอุดมสมบูรณ์และสืบสร้างความสำเร็จงอกงามให้แก่มวลดอกหญ้าต่อไป หรือหญ้าดอกใดที่จะผันตนมาเป็นธรรกระแสเพื่อดำรงซึ่งความอุดมสมบูรณ์ หรือว่าประทุมถันมารดาได้กลั่นธรรกษีรเป็นครั้งสุดท้ายแล้ว...”

“แล้วใครล่ะ ที่จะมาทำหน้าที่เป็นหัวขาร เป็นกษีรารณพ ที่จะส่งต่อความอุดมสมบูรณ์และสืบสร้างความสำเร็จงอกงามให้แก่มวลดอกหญ้าต่อไป...”

กิจกรรม โครงการ ต่าง ๆ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์

โครงการถ่ายทอดงานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ : ศิลปินแห่งชาติสัญญากร เยือนแดนปราสาทหินถิ่นภูเขาไฟ

ฐานที่ 8 “การสร้างสรรคงานวรรณศิลป์”

วันที่ 20 - 22 สิงหาคม 2561 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

โดย กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ร่วมกับ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

โครงการถ่ายทอดงานศิลป์ กับศิลปินแห่งชาติ

ศิลปินแห่งชาติสัญญากร เยือนแดนปราสาทหินถิ่นภูเขาไฟ ฐานที่ 8

ศิลปินแห่งชาติสัญญากร เยือนแดนปราสาทหินถิ่นภูเขาไฟ
ฐานการสร้างสรรคงานวรรณศิลป์ วันที่ 20-22 สิงหาคม 2561
ณ ห้องประชุมศิวาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ร่วมกับ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
และ สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

โครงการส่งเสริมสนับสนุนรูปแบบ กระบวนการเรียนการสอน สู่โลกศตวรรษที่ 21 : โครงการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ (ปรับพื้นฐานภาษาและวรรณกรรม)

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จัดโครงการปฐมนิเทศ
นักศึกษาใหม่ ประจำปีการศึกษา 2561 ในโครงการมีการ
ปฐมนิเทศชี้แจงกฎระเบียบต่าง ๆ สำหรับ นักศึกษาชั้นปีที่ 1

โครงการส่งเสริมสนับสนุนรูปแบบ กระบวนการเรียนการสอน สู่โลกศตวรรษที่ 21 : โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ สืบทอดทำนองร้อยกรองไทย

โครงการส่งเสริมสนับสนุนรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนสู่โลกศตวรรษที่ 21 (โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสืบทอดทำนองร้อยกรองไทย) ครั้งที่ 2 จัดขึ้นในวันอาทิตย์ที่ 18 พฤศจิกายน 2561 ณ ห้องประชุมลักษณะงาม อาคารนวัตกรรม และห้องประชุมศิลาลัย ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ ซึ่งเป็นโครงการในรายวิชา ศีตวรรณกรรม รหัสวิชา 1152304 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในด้านการอ่านทำนองเสนาะให้ถูกต้องตามหลักการอ่าน ทั้งยังเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมให้คงอยู่คู่สังคมไทย และพัฒนาทักษะนักศึกษาให้สามารถนำหลักการอ่านทำนองเสนาะไปใช้ได้จริงในสถานศึกษา

ภาคเช้าเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการอ่านทำนองเสนาะแก่นักศึกษา โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญยี่เสนาอ ตริวิเศษ และภาคบ่ายเป็นการแสดงละครเวทีของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ใน การแสดงเรื่องลิลิตพระลอ (ตอน ปู่เจ้าเรียกไก่ พระลอตามไก่ และพระ ลอเข้าห้อง) และเรื่องขุนช้างขุนแผน (ตอน ขุนแผนพานางวันทองหนี และ ประหารนางวันทอง)

สาขาวิชาภาษาไทย จัดโครงการพัฒนาทักษะการวิจัยแก่คณาจารย์ในสาขา วิชา ระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม ถึง 1 มิถุนายน 2561 ณ โรงแรมไอโฮเทล อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยได้รับเกียรติจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตนา จันทาว์ รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นวิทยากรในการอบรม การอบรมครั้งนี้มุ่งหวังให้คณาจารย์ สามารถพัฒนาโจทย์วิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐและเอกชนและได้ รับการอนุมัติทุนวิจัยจากภายนอก ทั้งสามารถขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ รวมถึงเทคนิคและวิธีการในการบริหารงานวิจัยให้สำเร็จตามแผนการวิจัย และเผยแพร่ งานวิจัยในวารสารหรือการประชุมทางวิชาการทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

โครงการอบรม

วิจัย พัฒนาวิจัยทางภาษาไทยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ผศ. ดร.รัตนา จันทาว์ วิทยากร

ระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม - 1 มิถุนายน 2561 ณ โรงแรมไอโฮเทล อ.เมือง จ.ขอนแก่น

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จัดโครงการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ประจำปี การศึกษา 2561 ในโครงการมีการปฐมนิเทศชี้แจงกฎระเบียบต่างๆ สำหรับ นักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง การแนะนำอาจารย์ประจำสาขาวิชา กิจกรรมและผลงาน ต่างๆของสาขาวิชาภาษาไทย นอกจากนี้ในโครงการยัง มีการจัดกิจกรรมเตรียม ความพร้อมด้านภาษาไทยให้กับนักศึกษาใหม่ โดยจัดให้มีการทดสอบความรู้ ความเข้าใจด้านภาษาและวรรณคดีไทย เพื่อวัดความรู้ด้านภาษาไทยนักศึกษา ใหม่ที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยด้วย

"โครงการปฐมนิเทศนักศึกษาปี ๑"

ยินดีต้อนรับ
นักศึกษาใหม่
สาขาวิชาภาษาไทย
ปีการศึกษา ๒๕๖๑

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุมคณะวิทยาศาสตร์ ชั้น ๒ อาคาร ๒๒
โดย สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

โครงการส่งเสริมสนับสนุนผู้ปกครองและกรรมการโรงเรียนคุณครูสอน
สู่โลกศตวรรษที่ ๒๑ สาขาวิชาภาษาไทย

“ภาษาไทยสัญจร”

อบรมทักษะ
ภาษา
อาเซียน

ณ โรงเรียนบ้านโคกสูง
ต.ศรีภูมิ อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์
โดย สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

โครงการส่งเสริมสนับสนุนผู้ปกครองและกรรมการโรงเรียนคุณครูสอน
สู่โลกศตวรรษที่ ๒๑ สาขาวิชาภาษาไทย

“ภาษาไทยสัญจร”

อบรมทักษะ
การเขียน
หนังสือ
ราชการ

ณ โรงเรียนบ้านโคกสูง
ต.ศรีภูมิ อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์
โดย สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สาขาวิชาภาษาไทย จัดโครงการภาษาไทยสัญจร ภายใต้โครงการส่งเสริมสนับสนุนรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนสู่โลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นโครงการบริการวิชาการที่สาขาวิชาจัดให้บริการแก่ชุมชนในเขตพื้นที่บริการ โดยมีกิจกรรมหลักคือการอบรมการเขียนหนังสือราชการ และอบรมทักษะภาษาเขมรให้กับชาวบ้าน บ้านโคกสูง ตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัคร ในเขตพื้นที่

ผลงาน-รางวัล อาจารย์และนักศึกษา

ผลงาน

หลักภาษาไทย

ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร

ชื่อเรื่อง	หลักภาษาไทย
ผู้แต่ง	ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร
ปีที่พิมพ์	2561
จำนวนหน้า	293 หน้า
ราคา	200 บาท

ณภัทร ชาววันวม

ชื่อเรื่อง	ภาษาเขมรเบื้องต้น
ผู้แต่ง	ณภัทร ชาววันวม
ปีที่พิมพ์	2561
จำนวนหน้า	233 หน้า
ราคา	200 บาท

ชื่อเรื่อง	ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษาไทย
ผู้แต่ง	บุญยแสนอ ตรีวิเศษ
ปีที่พิมพ์	2561
จำนวนหน้า	278
ราคา	200 บาท

ชื่อเรื่อง	ภาษาเขมรมาตรฐานถิ่นไทย
ผู้แต่ง	บุญยแสนอ ตรีวิเศษ
ปีที่พิมพ์	378 หน้า
จำนวนหน้า	300 บาท

ชื่อเรื่อง	เราต่างเรียนรู้กันและกัน (กวีนิพนธ์)
ผู้แต่ง	นักศึกษาและคณาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คุรุศาสตร์
ปีที่พิมพ์	2561
จำนวนหน้า	179 หน้า
ราคา	120 บาท

รางวัล

นายอรรถวุฒิ ยงโรส

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 4

ได้รับทุนรางวัล 20,000 บาท การวิจารณ์วรรณกรรม
นวนิยาย “กาหลมหรทึก” ของ “ปราปต์”
จากค่าย “อ่าน เขียน เรียนรู้ สู่ งานวิจารณ์ ปีที่ 4” ปี 2561
จัดโดย ธนาคารกรุงเทพ ร่วมกับ สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น

นายทักษ์ดนัย สพิตรมย์ / นายชาครีย์ นิลสุข /
นางสาวจริญญา นพโรส / นายอรรถวุฒิ ยงโรส
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์

ได้รับรางวัลชมเชย การประชันกลอนสดระดับประเทศ
ระดับอุดมศึกษา เนื่องในวันนักกลอน 2561

นางสาวมนัญชยา หนูช่วย

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 3

ได้รับรางวัลชมเชย การประกวดอ่านออกเสียงภาษาไทยระดับอุดมศึกษา ปี 2561
จัดโดย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ร่วมกับ
กองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ

นางสาวณัฐชยานี ศรีแทน

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 4

ได้รับการคัดเลือกจากการประกวดเรื่องสั้นของ สสส.
ผลงานเรื่อง “กระจากสะท้อนเงาตน”
ได้เผยแพร่ในแฟนเพจ สื่อเป็นโรงเรียนของสังคม และตีพิมพ์ในหนังสือชุดนัดพบความสุข

อาจารย์ปาลิตา พลประดับเพชร ได้รับรางวัลการประกวดกวีนิพนธ์ 3 รายการ

ประกวดวรรณกรรม (ประเภทบทกวี) “รางวัลพานแว่นฟ้า” ประจำปี 2561

รางวัลชมเชย ผลงานเรื่อง “แล้วเธอล่ะเป็นใครในเมืองนี้”

ประกวดบทกวี “รางวัลถนนอม ไชยวงศ์แก้ว” ครั้งที่ 1 ประจำปี 2561

รางวัลรองชนะเลิศ ผลงานเรื่อง “มิได้อุทิศ”

ประกวดวรรณกรรม (ประเภทบทกวี) “รางวัลวรรณศิลป์อุษะณี” ครั้งที่ 2 ประจำปี 2561

รางวัลรองชนะเลิศ ผลงานเรื่อง “ดำเนินทราย”

ภาษาไทย

ภาษาไทย

โยภาษาทักบวฬาร • คุยไอซึทักบพิ ส. • เสน่ห้กาษา สึลาฮึसानไต้ • เม็ลลเนบร์ • คึดเตกฟอง • มอวฟ่านฬึลัม
วรรณกรรมร่ว่มสฬึย • โทยมอวงต่างเดน • ไบราณกาล • อ่านหนังสือเล่มนี้ได้อะทึริก • ด้วหลัก (กาษาไทย) • สึ่นนี้บึตำนาน
บอกเล่าประสฬการณฬึกสอน • สฬึครเล่นเป็นนึกเช็ย • บกควาฬวฬิชาการ • บันทึกค่าฬ • ทัจกรรม ครงการกาษาไทย

จัดทำโดย สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์